

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr
Postscheckkonto Wien Nr. 55030

III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 16. Januar 1943

Nr. 3

Žilave obrambne borbe na vzhodni fronti

Sovjetski napadi so bili odbiti povsod ob velikih in krvavih sovražnih izgubah - Uspešni nemški protinapadi - V desetih dneh uničenih ozir. zaplenjenih nad 600 sovjetskih tankov

Tudi v preteklem tednu so se vršile na vseh odsekih vzhodne fronte srdite, žilave obrambne bitke, ki so zahtevale na sovjetski strani strahovite krvave in gmo-
tne izgube. Nemško vrhovno poveljstvo je v svojem poročilu od preteklega četrtika ugotovilo, da bitka v področju Dona in stepe Kalmikov še ni končana. Nemške čete so v imenovanih področjih odbile vse napade, ravno tako pa tudi neprestane sovjetske napade proti oporišču Velikije Luki in jugovzhodno od jezera Ilmen. Istega dne so nemški letalci v hudih zračnih borbah zbili 56 sovjetskih letal ob eni sami izgubi.

Težke obrambne borbe so se nadaljevale tudi pretekli petek, in sicer v srednjem Kavkazu, ob Donu in severozapadno od Stalingrada, kjer so nemške čete odbile vse napade ter pri tem uničile 32 sovjetskih tankov. Zaman so bili sovjetski napadi tudi jugovzhodno od jezera Ilmen. V petek so nemški letalci v letalskih bojih zbili brez lastnih izgub 32 sovjetskih letal. Nemške bombe so padale na ladje v Ladoškem jezeru in na Murmansk.

V soboto je bila izdana vest, da bitke med Kavkazom in Donom ter pri Stalingradu še vedno niso bile končane. Sovražnik je imel povsod silne izgube, ki so jih izževali Nemci mestoma v močnih protisunkih: Oporišče Velikije Luki se je branilo žilavo proti vsem opetovanim sovjetskim napadom. Jugovzhodno od jezera Ilmen je sovražnik nadaljeval svoje velementne, toda brezuspešne napade.

V nedeljo je javila vrhovno poveljstvo, da se velika obrambna bitka na jugu vzhodne fronte nadaljuje z nezmanjšano silo. Vsi sovražni napadi so bili odbiti. Nemška pehota je skupno z oklopnimi odredi in letalstvom vrgla sovražnika iz več vasi ter uničila na nekem mestu neke sovjetske polke. V srednjem odseku so Nemci zavzeli 75 bojnih postojank ter uničili njih posadke. Velikije Luki se je še nadalje junaško upiralo vsem sovjetskim napadom. Izjalovili pa so se tudi vsi sovražni napadi jugovzhodno od jezera Ilmen.

Po ponedeljkovem poročilu so nemške čete v severnem Kavkazu, pri Stalingradu in v področju Dona odbile vse številne in bolj izvedene sovražne napade v krvavih borbah. Vojska in letalstvo sta pri tem uničila 136 sovjetskih tankov, od teh pa 69 samo v Stalingradu. Obenem je bilo zbitih 29 sovjetskih letal. Medtem

Karte: Archiv

so se nadaljevale krvave borbe za Velikije Luki in jugovzhodno od jezera Ilmen.

Od 1. do 10. januarja je bilo na vzhodni fronti uničenih 624 sovjetskih tankov. V torek je javila nemško vrhovno poveljstvo, da so boljševiki z močnimi silami ponavljali svoje napade med Kavkazom in Donom, v stalingrajskem prostoru in ob Donu. Sovražnik je v srditih bojih izgubil 63 tankov, od teh pa 45 v Stalin-

gradu. Ena sovjetska divizija je bila v nemškem protisunku uničena, 1000 mož pa ujetih. En nemški oklopni korpus je od 6. decembra do 12. januarja uničil v velikem loku Dona 511 sovjetskih tankov.

V vzhodnem Kavkazu je sovražnik dne 13. januarja ponovil svoje lokalne napade. Na južni fronti še trajajo borbe. Sestreljenih je bilo pri tem 28 sovražnih tankov. Sovražnik je po močni artilerijski pripravi napadel nek odsek madžarskih čet, toda napad je bil odbit v srditih bojih s pomočjo nemških čet. Oporišče Velikije Luki se je tudi 13. t. m. junaško borilo proti sovjetskim napadom. Sovražnik je nadaljeval obenem svoje srdite napade v področju jezera Ilmen ter ob Ladoškem jezeru. V teh bojih so izgubili sovjeti zopet 52 tankov. Nemški lovci so v srditih letalskih bojih zbili 53 sovražnih letal, od teh pa 36 na severnem odseku fronte. Nemci pogrešajo samo eno letalo.

Wie vedunkeln

von 18
bis 6 Uhr!

PK-Kriegsbericht v. Kayser (Sch).

Trotz Schnee und eisiger Kälte.

So hoffnungslos hier die Lage erscheint, unsere Soldaten, die den Kampf mit den Elementen ebenso gewöhnt sind wie den mit dem Feind, werden den Wagen aus dem tiefen Schnee wieder herausholen.

Novi, težki udarci nemških podmornic

15 petrolejskih ladij s skupno 141.000 brt. potopljenih iz ene same sovražne spremljave - Nadalje uspešne potopitve - Ugoden potek operacij v Tuneziji

Vojna proti Angliji in Ameriki je potekala v preteklem tednu tako-le: Čete osi so vrgle sovražnika v Tuneziji iz njegovih izhodišč, dočim je letalstvo dan in noč bombardiralo letališče Bone. Sovražnik je pri tem izgubil šest letal. Nemška letala so medtem bombardirala vzhodno obalo Anglije.

V petek je bilo v severni Afriki samo nekaj lokalnih bojov. V Libiji so nemška letala razbila mnogo sovražnih vozil in materiala. V luki Bone sta bili poškodovani dve stražni ladji, prav tako tudi neko vzletišče. Pred lukko Bougie so nemški letalci potopili iz spremljave dve trgovski ladji s skupno 16.000 brt. Pet nadaljnjih ladij je bilo poškodovanih. Vzhodno od Alžira je neka nemška podmornica potopila podmorniškega lovca. Ista podmornica je potopila pozneje neko veliko tovarno ladjo. 8. januarja zjutraj so angleški bombniki napadli zapadno-nemško ozemlje. Prebivalstvo je imelo izgube.

9. januarja so nemški lovci zbili nad Severno Afriko 23 sovražnih letal. Angleško letalstvo je v noči na 9. januar napadlo več krajev zapadne Nemčije. Prebivalstvo je imelo izgube. Šest napadalec je bilo sestreljenih. Hitra nemška letala so medtem bombardirala južno Anglijo.

10. januarja je bila izdana posebna vest, da so nemške podmornice napadle neko sovražno spremljavo, ki je bila na poti iz Trinidada proti Gibraltarju. Dobro zavarovana spremljava je vozila nafto za Severno Afriko. V srditih bojih so podmornice potopile 13 petrolejskih ladij s skupno tonažo 124.000 brt., dočim so bile tri nadaljnje take ladje torpedirane. Skupina spremljave je bila popolnoma uničena. Sovražnik je izgubil s tem 174

tisoč ton tekočega goriva, kar pomeni hud udarec za Angleže in Amerikance v Severni Afriki.

12. januarja je bila zopet izdana posebna vest, da so nemške podmornice v borbi z ostanki imenovane spremljave potopile še dve petrolejski ladji s skupno tonažo 17.000 brt. Tretja petrolejska ladja je bila torpedirana in ni bilo možno opaziti njene potopitve, ker se je sovražnik zelo hudo branil. Druge podmornice so v Severnem in Južnem Atlantiku potopile večinoma iz spremljav 14 ladij s skupno tonažo 72.000 brt.

Od izbruha vojne do danes so nemške pomorske in letalske sile potopile skupno 700 sovražnih petrolejskih ladij s skupno 5 milijonov ton.

V Tuneziji je izgubil sovražnik v teku lokalnih bojov 14 tankov, dva oklopnika in celo vrsto vozil. Letalstvo osi je uspešno bombardiralo vzletišča in protiletalske baterije v Severni Afriki. V jutranjih urah 13. januarja so angleška letala izvedla brez načrta več motilnih napadov na zapadnonemško ozemlje. Nastala škoda in izgube so bile majhne. Ob kanalski obali je sovražnik izgubil dan poprej dvoje letal.

SPODNJEŠTAJERC! Govori nemščino, da spoštljivo svoje nemško jezikovno znanje.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Draa, Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preislste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugszeldes.

Anglosaksonski

„bratci“ med seboj

Na drugem mestu objavljamo zanimiv odgovor, ki ga je prejel rektor severo-ameriške Columbla-univerze, Nicholas Murray Butler, od strani Angleža Benn-a, ki govori v angleškem listu o nekaki »smrti obsodbi nad Anglijo«. Butler je nekje izjavil, da je sedaj napočilo »ameriško stoletje« in da se je težišče sveta 450 let po odkritju Amerike premaknilo preko Atlantika. Vodstvo sveta je po mnenju tega puhloglavega sanjača prešlo na Ameriko, dočim je ba- je doba Evrope pri koncu.

Lahko si je zamisliti, da nad takimi frazami ni zagrenjen samo Sir Ernest Benn v časopisu »Truth«, temveč tudi vsa ostala Anglija, ki mora z gnjevom v srcu gledati, kako ji Roosevelt v tej vojni jemlje kos za kosom in opeko za opeko iz zgradbe razpadajočega imperija. Že ponovno smo poročali o tem, kako si je Roosevelt prilastil celo vrsto oporišč v Afriki, ki jo že sedaj smatra kot nekako podružnico ameriške celine. Angleži imajo tudi svoje skrbi v Francoski Severni Afriki, kjer igrajo Roosevelt-ovi generali in politiki prvo vlogo. Angleški časnikarji se pritožujejo, da jih ameriške oblasti v Afriki zapostavljajo na način, ki nikakor ni v skladu z zavezniško vzajemnostjo. Pa to še ni vse. Znano je, da so Angleži skupno z boljševiki zasedli Iran ali Perzijo. Spočetka so se še nekako gledali, pozneje pa je nastala tudi med temi zavezniki razumljiva napetost. Ker je pa Iran dežela petroleja in ker Amerikanci ljubijo petrolej prav tako ali pa še bolj strastno kot Angleži, so se vsi- dli gospodje Amerikanci tudi v to deželo, izpodirajoč Angleže, kjerkoli so le mogli. Uspeh te akcije ni bil malenkosten. Roosevelt-ovim vojaškim in političnim emisarjem je namreč uspelo, podvreči si popolnoma sedanjega iranskega ministrskega predsednika Kavam Es Sultaneh-a, ki je postal takorekoč čez noč ameriško orodje.

»Amerikanizacija« Irana je po zadnjih poročilih tako napredovala, da Angleži lahko opuste vsako sanjarenje glede te dežele Bliznjega vzhoda. Iranska vlada je popolnoma v rokah Roosevelt-ovih emisarjev, ki so za posamezne panoge imenovali svoje svetovalce. Ti svetovalci pa imajo celo vrsto tajnikov in pomočnikov, ki so istotako sami Amerikanci. V iranskem finančnem ministrstvu je celokupno vodstvo vseh oddelkov stvar ameriških uradnikov. Vojno ministrstvo Irana vodi praktično neki ameriški general s svojim ameriškim štabom. V iransko vojsko pa so Amerikanci vtaknili 20.000 ameriških vojakov in podčastnikov. Carine nadzira že od Novega leta ameriški upravnik. Železnice in promet upravlja- jo ameriški inženjerji in tehniki. Vodstvo iranske policije je prav tako prevzel nek ameriški general. S tem je izčrpana lista ameriških ukrepov za »amerikanizacijo« Irana. Nobenega dvoma ni, da domače prebivalstvo nima več odločati o usodi svoje dežele. Še manj pa seveda Angle- ži, ki so svojčas investirali ogromno kapita- la za izrabljanje iranskih petrolejskih vrelcev. Da bodo Amerikanci prej ali slej pobasali tudi te dobrine in zaklade iran- ske zemlje, je pač na dlani.

Tako opazujemo že sedaj, ko pijejo anglosaksonski bratci na medvedovo kožo, da prevladuje zlasti pri Amerikancih ne- nasiten egoizem. Edino, kar jih drži, je

Razkrinkani angleški hegemonisti

Vojni cilj Anglije je uničenje politične samostojnosti kontinenta Nemčiji bi bili vojno napovedali tudi, če bi bila liberalistična država

Iz Berlina poročajo: Nedeljska izdaja londonske politične revije »The Nineteenth Century« je objavila sledečo značilno ugotovitev: »V to vojno smo šli ne morda zaradi tega, ker je Nemčija sprejela političen sistem, ki ga odklanja naša večina, temveč radi tega, ker so Nemci zmotili ravnotežje sil in ker so ogrožali varnost našega otoka. Ako bi bil ostal v Nemčiji liberalni sistem, kakor je bil ustanovljen 1. 1918., bi bili šli z isto nujnostjo v vojno, čeprav bi pod temi okoliščinami naši sovražniki živeli pod sistemom, ki bi bolj odgovarjal našemu političnemu idealu kot pa idealu naših poljskih zaveznikov.«

Bolj klinično in odkrito pač ne bi bil mogel nikdo razgaliti pravih angleških vojnih ciljev. V zadnjem času smo slišali opetovano angleške glasove, da je Anglija napovedala Nemčiji vojno, ne da bi bila sama napadena. »The Nineteenth Century« pa sedaj hladnokrvno priznava, da je stara angleška želja po hegemoniji prisilila Anglijo do vojne napovedi Nemčiji. Nemčija ni storila Angliji nič zalega. Nemški politični sistem se Anglije v ostalem prav nič ne tiče. Za Anglijo je bilo dovolj, da je postala Nemčija zopet silna in močna. Ker jo je do sile in moči privedel nacionalsocializem, je izrazil srd Anglije. Odločilno je bilo, da

Anglija ne trpi močne Nemčije v Evropi, pa naj jo vlada kdor koli hoče. Večstoletni cilj Anglije je onemoglost Reicha, nered in nemir na evropski celini. V Angliji so tako stanje označili že pred dvesto leti kot »ravnotežje sil« (balance of Power). Pod tem geslom si je Anglija zavarovala svoj hrbet v dobah, ko je napadala svoj imperij. S to parolo je hotela Anglija Nemčiji zapreti pot, ko je stopila notranje zedinjena v širni svet. Tako je prišlo do prve svetovne vojne. V trenutku, ko si je Nemčija pomagala iz zmešnjav in razpada, je nastala za Anglijo »nujnost« nasilja. Churchill je že leta 1936. izjavil, da je vojna »potrebna«, pa tudi Roosevelt je dočkal svojo uro in je po nalogu židovskih borzijancev v Wallstreetu netil in razpihoval ogenj druge svetovne vojne.

Tako sta se našla dva vojna zločinca ob svojem skupnem cilju: uničenju Evrope. Dva imperializma sta se postavila proti evropskemu kontinentu. Našla sta se v trenutku, ko se kontinent združuje pod vladavino novega reda. Ta trenutek pomeni nevarnost za politično igro obeh predstavnikov anglosaške hegemonije. Obenem pa je vidna njuna slabost. Zedinjena Evropa bo kljubovala obema silama nereda.

Angleža na pravem mestu, ker se je Benn končno le povzpел do ugotovitve: »Zelo vesel sem, da je rektor Columbia-univerze napovedal ameriško zahtevo po vodstvu sveta. Tak pritisk nas bo osvestil glede naše dolžnosti, delovati aktivno na tem, da si zopet pridobimo vlogo, kajti ta vodilna vloga pripada iz zgodovinskih in naravnih razlogov nam in samo nam.«

»Truth« je s tem priznal, da je Anglija že izgubila vodilno vlogo. Nekoč je zamogla Anglija to vlogo igrati samo tako dolgo, dokler je bila Evropa v neredu in v zmešnjavi. Po Dunkirchen-u je bila usoda angleškega svetovnega gospodarstva zapečaten. Kakor ne more brez kulturna kolonija Amerika, pa najsi je še tako bogata, prevzeti vodstvo nad stariimi državami Evrope, prav tako ne more od Evrope ločena Anglija prevzeti iste vloge. Anglija se je s strahom prebudila iz sanj svojega trajnega svetovnega gospodarstva.

Ako si Amerikanci v svojem primitivnem materialističnem mišljenju utvarjajo, da je treba samo iztegniti roko in pobasati dedščino Evrope, se silno varajo, razbijajoč svoje glave ob trdih zgodovinskih dejstvih. Ta vojna se ne vodi za teritorije in oporišča, temveč za ideologije, za pravo in enake življenjske pogoje. Medtem pa se bijejo plutokratje za »svetovno gospodarstvo«. Pri tem pa niso opazili, da se jim je to svetovno gospodarstvo izmuznilo iz njihovih rok. Evropa je danes tako složna in močna, da se lahko prezirljivo smeje idijotski borbi Anglosasov za dominacijo na svetu.

Smrtna obsodba Anglije

Angleži in Amerikanci se pripravajo za vodstvo sveta - Puhle fraze o „ameriškem stoletju“

Med Angleži in Amerikanci se odigrava zanimiv prepir o tem, kdo naj prevzame »vodstvo sveta«. Človeku se zdi, da se pripravajo za cesarjevo brado, ko si delijo oblast na svetu tako, kakor da bi imeli že vse pogoje v rokah. Oglejmo si tedaj, kako formulirajo naši sovražniki svoje zahteve glede famoznega vodstva sveta. Tako je izjavil rektor Columbia-vseučilišča Nicholas Murray Butler sledeče: »Sedaj je napočilo ameriško stoletje. Težišče sveta v intelektualnem, gospodarskem in političnem smislu se je 450 let po Kolumbu premaknilo preko Atlantika. Amerika prevzame vodstvo sveta. Obdobje Evrope se bliža svojemu kraju...«

Ta izjava rektorja znane ameriške univerze je silno razkačila Angleža Sir Ernest Benn-a, ki je objavil v angleškem listu »Truth« zelo pikro polemiko. Benn odgovarja namreč Butler-ju takole: »Niti trenutek ne mislim, da je hotel Butler s tem izreči smrtno obsodbo nad Anglijo, čeprav bi človek po zvoku Butler-jevih besedi utegnil tako soditi. K sreči pa dr.

Butler še ne more v tem vprašanju skleniti nič odločilnega.«

Kakor vidimo, je Benn zavrnil arogantne in puhle ameriške fraze na zelo klaverni način. Vsekakor je Butler zadel

* Dragocene naplavine ob ameriški vzhodni obali. Kakor poroča angleški časopis »Lloyds List and Shipping Gazette«, je izzvala nemška podmorniška vojna ob ameriški vzhodni obali pravcati divji lov na razne dragocene naplavine s krova torpediranih ladij. Zlasti za naplavljeni Whisky, cigarete in tekstilije je veliko povpraševanje. Pri tem se je razvila že pravcata trgovina.

PK.-Aufn.: Kriegsb. Bauer-Uhingen (Wb)

Im vordersten Graben am Terek.

Stunde und Stunde sind die Grenadiere zur Abwehr feindlicher Angriffe bereit.

sovražstvo do Nemčije, Italije, Japonske in zlasti do avtoritativnih režimov. V vseh drugih vprašanjih gre do ameriška in angleška naziranja diametralno naražen. Sprito slike, ki jo nudijo naši sovražniki, je lahko Evropa mirna, zaupajoč udarnosti nemškega in zavezniškega orožja. Zavest, da vodita Führer in Duce danes usodo evropskega kontinenta, lahko navdaja vse evropske narode s trdnim prepričanjem, da si bo pod močnim vodstvom zedinjen kontinent, ne oziraje se na anglosaksonske fantazije in preklarije, sam prikril svoj lepšo bodočnost.

Izrek tedna

Ne odlagajmo na poznejši čas, kar lahko sedaj opravimo

»Wir wollen nicht unseren Kindern und Nachkommen überlassen, was wir selbst tun können.« Te misli izvirajo od Hermann-a Göring-a in predstavljajo v stranki NSDAP izrek za ta teden. Prevedene v našo govorico, povejo sledeče: »Mi nočemo našim otrokom in potomcem prepustiti to, kar lahko sami opravimo.« Predno spregovorimo o tem mnenju, se hočemo pri tej priložnosti baviti tudi nekoliko z osebnostjo Hermann-a Göring-a.

Naš Reichsmarschall Hermann Göring se je rodil dne 12. januarja 1893 ter je te dni dosegel petdesetletnico svojega življenja. Ta mož je nosilec najvišje časti, ki jo Führer lahko podeli v imenu nemškega ljudstva. Reichsmarschall Velike Nemčije je položaj, ki je povezan s celo vrsto državno-političnih in vojaških nad vse odgovornih in važnih funkcij, ki jih ta mož izvršuje. Hermann Göring je tisti mož, ki je pred dohodom Adolf-a Hitler-ja na oblast, bil eden med prvimi, ki mu je stal zvesto in učinkovito ob strani ter pomagal do popolne zmage nad notranjepolitičnimi nasprotniki. Hermann Göring je tudi danes tisti mož, ki v današnjem usodnem boju stoji kot prvi svetovalec in pomočnik ob strani Führer-ja, kadar gre za velike odločitve, ki zadevajo Veliko Nemčijo ter preko iste cel evropski kontinent in svetovno politiko v splošnem. Kakor Führer, tako je tudi njegov in naš Reichsmarschall Göring stoddotno prežet s prepričanjem in vero, da koraka nemški narod z velikimi koraki dokončni zmagi nasproti. Danes, ko stoji Göring na višku svoje moške dobe, telesno in duševno svež in zdrav, se ob njegovem rojstnem dnevu ozira vsa Nemčija na njega, želeč mu vse najboljše.

Da nemški narod, v katerega imenu je Göring izjavil, ne bo svojim otrokom in zanamcem prepuščal to, kar že danes lahko sam opravi, je že dovolj jasno vidno iz sedanje vojne, ki jo je Göring imel v mislih. Boj, ki ga bije Nemčija s svojimi nasprotniki za svojo lastno življenjsko zmago, za življenjski prostor, surovine in veljavo v svetu, je za bodočnost nemškega ljudstva nujno potreben. Če bi do te vojne ne bilo prišlo in bi Angleži in Amerikanci nemškemu zahtevam bili s kakršnimi zunanjepolitičnimi in diplomatskimi drobtinami ugodili, bi bilo to današnjo vojno samo zavleklo na poznejši čas. Če ne mi sodobniki, bi pa naši sinovi ali pa poznejši naši rodovi morali prijeti za orožje ter se bojevati in krvaveti za uveljavljenje na svetu. Usoda je hotela, da se je vse to že sedaj sprožilo in menda ne povemo ničesar novega, da se je zgodilo o pravem času. Čas, ko načeluje in vodi Nemčijo Adolf Hitler, je menda najbolje izbran, ker taki velemožje se ne rodijo vsako tisočletje. Vse, kar je Adolf Hitler do danes nemškemu narodu obljubil, je istemu tudi dal. Ker vemo in se zavedamo, da bo pod njegovim genialnim vodstvom kljub vsem težavam, ki so v vojnah nezogibne, zmagala Nemčija in njeni zavezniki, je v smislu Göring-ovih misli razvoj dogajanj na pravi in dobri poti. Tako kujemo danes usodo Velike Nemčije in jo bomo izoblikovali za nadaljnja tisočletja tako, kakor to pridnemu, delavnemu in zmognemu narodu pristojna in pripada.

Das Haus des Gemeindearmen Die B-Stelle einer schweren Flakbatterie

Von Kriegsberichterstatter Hein Ruck.

PK. Es liegt in einem der halbverfallenen Dörfer und ist unter all den armseligen Holzbuden die allerarmseligste. Das will bei diesen verlausten und verwanzten Buden schon etwas heißen. Bewohnt wird dieses Haus von dem Beobachtungsoffizier einer schweren Flakbatterie, einem Funker und Fernsprecher, einer Katze und »Kolumba«, der zahmen Taube. Die anderen Bewohner, Ungezieferverschiedenster Art, sind nicht mit eingerechnet. Die gibt es ja am Ende überall. Das Funkgerät und der Telefonapparat gibt dieser Bude einen gewissen technischen Glanz und verbindet sie mit der Außenwelt. Zwei winzige Fenster sind auch vorhanden und wenn man ins Freie will, muß man sich fast auf den Bauch legen, so niedrig ist die Tür. Ganz aufrecht gehen kann man niemals, dazu ist die Bude zu niedrig, und für unbekannte Besucher gibt es noch einen Balken, der quer durch den Raum geht und sich herrlich dazu eignet, unbekannte Köpfe anstoßen zu lassen. Ein Tisch und eine Bank dienen zur Bequemlichkeit, wovon der Tisch nachts an die frische Luft gesetzt werden muß, um Raum zu schaffen für eine zweite Bank, auf der dann der Funker schläft. Zum Dielen des Fußbodens hat das Holz beim Gemeindearmen nicht gereicht, und so läuft man auch im Haus auf der guten Mutter Erde. Leider hat diese im Winter die unangenehme Angewohnheit, Kälte auszuströmen. Der große Lehmofen in der Ecke wird also mit großen Mengen alter Balken geheizt, was wieder zur Folge hat, daß die Luft stickig heiß wird. Wer also warme Füße und kalten Kopf haben will, und das soll ja nach einer alten Regel so ungemein gesund sein, der muß schon auf den Händen herumlaufen. Normalgehende haben hier ständig kalte Füße und warmen Kopf, kein Wunder also, wenn sie auf die Dauer verschnupft sind. Im Vorraum ist eine kleine Leiter, die zu einem Loch im Strohdach führt. Aus diesem Loch ragen gut getarnt die beiden Augen des Scherenfernrohrs und hier steht tagaus tagein, der Beobachter und paßt auf, was die Herren auf dem anderen Ufer des Flußbettes tun.

Drüben sind auch die Reste eines Dorfes, und man kann den Verkehr von diesem Standort aus gut beobachten. Ein etwas größeres Haus, aus Steinen erbaut, ist anscheinend die Befehlsstelle des Kommissars. Hierher fahren immer die Schlitten und hier konzentriert sich der Verkehr. Hierher leitet der deutsche B.-Offizier auch das Feuer, wenn sie drüben anfangen, in unserem Dorf das Frühstück mit Granatwerferfeuer zu bereichern. Es ist dann immer schnell wieder Ruhe, und das Leben geht hüben und drüben wieder den gewohnten Gang. Vor einiger Zeit aber änderte sich das Bild. Der Verkehr wurde drüben lebhafter. Die Unruhe war in vielen Einzelheiten zu spüren. Die Stoßtrupps und Spähunternehmen brachten Gefangene mit, die von neuen Regimenten waren. Der Morgen- und Abendsegen der Artillerie wurde heftiger, kurz, alle Anzeigen deuteten auf einen baldigen Angriff hin. Die eigene B.-Stelle wurde in einen Bunker verlegt, denn bei einem Angriff würde wohl vom Haus des Gemeindearmen nicht viel übrigbleiben. Munitionsanforderungen gingen an die Ausgabestellen. Um für alle

Fälle gerüstet zu sein, wurden Verstärkungen auch bei uns bereitgestellt, und somit alles getan, um dem erwarteten Angriff begegnen zu können. An einem trüben und nebligen Morgen ging es los. Der Feuerzauber ging erstmal auf unser Dorf. Das Haus des Gemeindearmen aber zeigte, daß es schon mal einen Stoß aushalten kann. Zwar gingen die Scheiben in Trümmer und das Nachbarhaus in Flammen auf, aber diese alte Bude überstand alle Feuerüberfälle. Im Schutz des Artilleriefeuers traten drüben die Kompanien zum Sturm an, genau durch das Scherenfernrohr zu beobachten, begannen sie, in langen Reihen hintereinander, gegen die deutschen Linien vorzugehen. Noch waren sie außerhalb der Reichweite der Infanterie und auch die eigene Artillerie nahm sie nicht aufs Korn. Sie sollten erst näher kommen, vor allem in die eigenen Sperrfeuerräume, deren Werte erschossen und festlagen. Am Ende jeder Reihe gingen immer zwei Mann in Schneehemden, anscheinend die Kommissare. Jede Bewegung konnte man im Scherenfernrohr beobachten, wie sie langsam durch den Schnee stapften und wie eine Reihe neben der anderen aus dem Wald heraustat. Jetzt kommen sie an den Beginn der eigenen Sperrfeuerräume, und nun geht ein Aufbrüllen über den eigenen Linien los, daß sich die Köpfe der Infanterie unwillkürlich nach hinten wenden, ob sie auch nicht zu kurz schließen. Da kommen auch schon die ersten Einschläge, der Schnee spritzt hoch, Erde, Splitter und Rauch bilden einen schnell wieder zusammenfallenden Pilz, und wo eben noch eine Reihe Soldaten marschierte, wälzt sich nur noch eine braune Maße. Aber stur kommen die nächsten aus dem Wald. Wie eine Ziehharmonika ziehen sie sich jetzt auseinander und die große Zeit für den B.-Offizier bricht an.

Wochenlang hat er immer wieder den Feind beobachtet und alle Bewegungen notiert, jedes Haus kennt er drüben und jeden Baum, jede Geländefalte ist ihm vertraut, als wäre er sie viele Male gegangen, alle Seiten- und Entfernungs-werte sind ihm geklärt, und er kennt auch die Stellen, in denen sich der Gegner festsetzen kann, weil sie im toten Winkel liegen. Laufend gibt er seine Werte an die Batterie. Das Ziel wird unerbittlich verfolgt. Aber es wären keine Sowjets, wenn sie nicht immer neue Menschen in den Kampf werfen würden. Was fällt, lassen sie liegen. Ob tot oder verwundet. Angetrieben von einem infernalischem Haß gehen sie immer weiter gegen die deutschen Linien vor. Jetzt rattern schon die Geschütze der leichten Flak, die grausame Ernte unter den Bolschewiken zu halten. Sie zwingen sie auf den Boden und kriechend und springend versuchen nun die letzten, die deutschen Linien zu erreichen. Vergeblich, das Maschinengewehrfeuer räumt mit den letzten auf. Tiefflieger erscheinen, um mit Bomben und Bordwaffen eine Bresche zu schlagen, aber umsonst. Die leichten Flakgeschütze und die Maschinengewehre bringen sie zum Abbrehen. Die Bomben fallen zum Teil ins freie Gelände, zum Teil in die Reihen der Angreifer. Niemand bei uns ist böse darüber. Der Angriff ist abgeschlagen, und nun setzt das Artillerie-Duell ein. Die hereinbrechende

Nacht macht auch hier ein Ende. Nur Störungsfeuer und kurzes Hämmern der M. G. bei Erkundungsvorstößen zeigen an, daß der Feind noch nicht genug hat. Es wird eine wachsame Nacht, denn Nachtangriffe nach gescheiterten Tagangriffen sind eine sowjetische Spezialität. Nach Mitternacht geht es auch schon wieder los, aber wieder umsonst. Bis zum Morgengrauen ist dann Ruhe. Dann erscheinen sie schon wieder im Scherenferrohr. In langen, schwarzen Linien gehen sie über das Feld, um es wiederum zu wagen. Bis Mittag sind alle Angriffe abgeschlagen, trotz Tiefflieger und verstärktem Einsatz der Granatwerfer, Artillerie und Salvengeschützen. Mittags bricht plötzlich der erste Panzer aus dem Wald. Da, noch einer und noch einer. Siebzehn Stück, stellt der Beobachter fest. Jetzt kann die 8,8-Kanone zeigen, was sie kann. Vereint mit allen anderen Geschützen der Artillerie wird ein dichter Sperrgürtel vor die Panzer gelegt. Zwei, drei brennen schon hier lichterloh. Die anderen fahren wilde Kurven, um sich dem tödlichen Kugelhaagel zu entziehen, aber wieder werden zwei gefaßt und bleiben brennend liegen. Die sowjetische Infanterie formiert sich hinter den Panzern zum Angriff und bringt weitere Blutopfer. Die Schlacht schwillt zum gigantischen Inferno an. Dreizehn Panzer erscheinen am Flußufer und fahren die steile Böschung hinab. Nun müssen sie auf unsere Seite herauf. Wild zacken sie auf dem Eis des Flusses hin und her, aber einen nach dem anderen erreicht das Schicksal. Einige fahren auf unsere Minensperre, aber sechs kommen doch in die Dorfstraße. Im Nahkampf werden sie erledigt. Ein Pakgeschütz, nur schlecht gedeckt durch eine zerfallene Mauer, schießt allein drei ab, ehe es selbst durch Volltreffer außer Gefecht gesetzt wird. Die anderen werden mit geballten Ladungen vernichtet. Unterdes versuchten die Infanteristen der Sowjets, den vorübergehenden Panzereinbruch auszunutzen. Aber umsonst. Maschinengewehre, leichte Flakgeschütze und Artillerie aller Kaliber vereitelt alle Versuche. Als die Nacht anbricht, geht auch der letzte Panzer in Flammen auf. Die eigene Besatzung hat ihn gesprengt, weil sie das Flußufer nicht mehr hinauffahren konnten.

Fünf Tage ging es so weiter. Angriff auf Angriff, aber keinen Meter Boden konnten die Bolschewisten gewinnen. Die B-Stelle hatte Hochbetrieb. Alle Waffen trugen zum Erfolg bei. Unzählige Opfer ließ der Feind zurück. Das Haus des Gemeindefarmen aber hatte statt der Fenster jetzt Bretter. Es wurde dadurch nicht gemütlicher, aber es gab doch der Besatzung wieder ein Dach über dem Kopf. Täglich beobachtete wieder der B-Offizier den Gegner aus der Dachluke. Vielleicht kommt er einmal wieder. Dann soll er die B-Stelle auf dem Posten finden. Die Taube »Kolumba« und die Katze aber freuen sich, daß für sie wieder Zeit vorhanden ist.

* **Amerikancem primanjkuje kuriva.** Ameriška racionalizacija kuriva je odredila, da morajo ostali šole in gostilne dva dni v tednu zaprte, ali pa morajo svoje poslovanje prej zaključiti, da se na ta način porabi najmanj 25% manj premoga, drv, plina itd. Silčno navodilo so dobili tudi državni uradi, cerkve in gledališča. Hkrati je bilo objavljeno, da je računati se z nadaljnjimi omejitvami v dodeljevanju kuriva.

O prelaganju in umikanju front

Preložitve bojnih črt ali bojišč v kakršnokoli smer v ozadije, pomeni toliko, kakor umikanje. Umiki se največkrat vršijo pod uplivom nadmočnih nasprotnih front, ki z napadi porivajo svojega nasprotnika nazaj. Mnogokje se pa taka prelaganja vršijo tudi zgolj iz strateških vidikov. Vzemimo na primer postojanski način vojne, kakor ga imamo sedaj na vzhodu in tudi v Afriki. Gotovi del fronte je radi sovražnega obvladanja kakega vrha ali hriba, iz katerega ima ugoden pregled in dobro vidne cilje za odlično obstreljevanje, izpostavljen veliki nevarnosti. Lahko se zgodi, da se na tako izpostavljenem odseku lahko izgubi ogromno število bojnikov, tudi če vse to sovražniku ne omogoča pridobiti na zemeljskem prostoru. Obramba takih sektorjev stane lahko mnogo krvi, ne da bi prinesla na drugi strani kakšno korist. Če umen poveljnik postojanke takega eksponiranega odseka previdno in nevidno izprazni ter dotični del fronte preloži v ugodnejšo lego v ozadije, se temu tudi pravi umik. Pri sličnem umiku širšega dela fronte, ki se mu lahko reče pregrupiranje bojišč, gre seveda tudi za umik in sicer umik večjega obsega.

Prelaganja ali umikanja gotovih odsekov ali celih front je več vrst. Umike, kakor so jih doživeli Poljaki, Norvežani, Belgijci, Holanci, Francozi, Jugoslovanci, Grki in Sovjeti v tej vojni, se seveda ne more smatrati kot prostovoljna prelaganja frontnih črt v pozadino v svrhu izboljšanja strateških položajev. To so bili porazi, to je bilo panično in brezglavo bežanje pred Nemci, ki so jih k temu prisilili.

O najnovejših dogodkih na vzhodni fronti med Kavkazom in Donom že nekaj tednov posnemamo iz poročil našega vrhovnega poveljstva oborožene sile, da je naša fronta v obrambi in uspešno odbija ruske masovne zimsko-ofenzivne napade. Nam vsem je še v živem spominu sovjetska zimska ofenziva 1941/42 napram naši bojni črti. Naše hrabre čete so si za lansko prezimovanje in pripravljanje na veliko letno ofenzivo, ki se je uspešno vršila v poletju 1942, skrajšale fronte ter radi tega na gotovih točkah nekatere, bolj v ospredju ležeče postojanke prostovoljno preložile ali umaknile nekoliko nazaj. Sovražniki so takrat vse to slikali kot prisiljen umik, češ, sedaj jih pa žene nazaj. Poletje 1942 je seveda potrdilo, da si je naša fronta res samo poprav-

ljala pozicije za zimsko dobo. Saj je pozneje v letni ofenzivi ne samo vse izpraznjeno ozemlje pridobila zopet nazaj, temveč še zavajevala prostrane nove sovražne zemeljske površine. V Sovjetiji pač v zimskem času v znani hudi zimi in v visokem snegu za našo oboroženo silo niso podani vremenski pogoji, ki bi omogočali operacije ofenzivnega ali napadalnega značaja. Kakor lansko zimo, tako je tudi letošnja zima čas sovjetskih napadov. Sovjetski vojak je do neke meje v zimskem času tamkajšnjim vremenskim razmeram bolj dorasel, ker je poreklom iz krajev, ki imajo slično ali pa še hujše in celo sibirsko zimo. In vse te letošnje sovjetske napade naša slavna oborožena sila zmagovito odbija. Kljub premoči, imajo napadaleci velikske izgube. V svrhu uspešnejše obrambe in boljšega prezimovanja fronte se tudi danes naše bojne črte, v kolikor jim to kaže in je njim v prid, izravnavajo in popravljajo s prelaganjem raznih odsekov v pozadino, če so terenske razmere tam ugodnejše. Pri ogromni prostornini, ki so jo nemške čete odvzele Sovjetom, ne igra nikakšne vloge, če se naša fronta na nekaterih odsekih preloži. Kakor smo po zimskih bojih 1941/42, tako bomo tudi po tej zimi, v tekočem letu današnje pregrupacije in izpraznitve ozemlja zbrisali in popravili, sovražnika pa zmagovito porinili dalje proti vzhodu. Strateško in taktično odlično izvedene preložitve front lahko povzročajo napadajočim sovjetom ogromne izgube. Ofenziva stane vedno več človeških in materialnih izgub kakor obramba. Če se naša fronta na vzhodu na gotovih točkah po dobro premišljenih preudarkih previdno izmika sovražnim nadmočnim pritiskom, da s tem nasprotnika slabi, peša in uničuje, je to v nekem oziru beležiti kot uspeh v našem načrtu, ki gre za tem, da se uniči sovjetsko oboroženo silo.

Preložitve Rommel-ove fronte v Afriki smo na tem mestu že zadnjič popisali. Tudi za to odmikanje nemško-italijanskih sil v svrhu zavzetja novih in boljših položajev, veljajo pri upoštevanju že večkrat opisanega puščavskega načina vojskovanja isti pogledi, kakor na vzhodu. Kakor bodo naše strumne divizije po prestani zimi z velikimi koraki preletele sedaj prostovoljno izpraznjena malenkostna področja, tako bomo tudi iz Afrike, kadar pride čas, slišali, kaj zmore Generalfeldmarschall Rommel po nedavno izvršeni preložitvi fronte.

POLITIČNE BELEŽKE

□ **Taktika sovjetov v sedanji zimski ofenzivi.** »Tagespost« piše izpod peresa svojega posebnega poročevalca med drugim sledeče: »Zimska ofenziva boljševikov ima isto sliko kakor lani. Sovjeti stalno napadajo, enkrat tu, enkrat tam, z dobro vidnim težiščem v donskem loku. Stremijo za prodorom fronte. »Kje«, to jim ni važno. Na neki točki bi pač radi predrli, da bi nato nemško fronto zvalili. Iste namene so zasledovali lansko zimo. Imajo nečuvstvo visoke izgube ljudstva in materiala in malo uspeha. Tudi tega ne bodo dobili v tej ofenzivi nazaj, kar so leta 1942, poleti izgubili. Najbolj goreče točke obsežne zimske bitke so jugovzhodno od Imskega jezera proti postojankam Velikiye Luki, v prostoru Kaluge ter v glavnem v velikem donskem loku. Silna obrambna bitka na širokem delu fron-

te traja že tretji teden. Njene poteze silijo na bitko pri Sommi v poletju 1916 v Franciji z ozirom na trdovratnost in na številčno daleko nadmočnega napadalca. Razlika je v tem, da je oblika elastične obrambe danes čisto drugačna. Danes se ne bijejo boji več za strnjene jarke, temveč za globlje ležeče obrambne cone, ki tvorijo združene nekakšno glavno bojno črto z zelo globinimi rezervami.

□ **Tudi Madžarska se otepa Marksistov.** Madžarski minister industrije Varga je tik pred božičem predložil parlamentu osnutek zakona, ki je usmerjen proti marksistično orientiranim delavskim strokovnim organizacijam. Gre za osnutek zakona, ki bo podpravljal posredovanja dela, ki je danes še v rokah socialistično usmerjenih delavskih voditeljev. S tem se bo do neke meje zmanjšal monopoliziran upliv marksistov na delavce, ki so nacionalno usmerjeni.

□ Češki emigrant Beneš ne more pozabiti svojih zlatih časov. Starokopitni Angleži imajo v Londonu nekaj »Nacional-liberalen klub«, katerega članstvo tvorijo večinoma stari židovsko-plutokratski politiki, gospodarstveniki in podobne zverine gornjih desetisočev. Še ni dolgo, ko je iz Anglije prišla vest, da je na neki pojedini imenovanega kluba govoril znani češki emigrant dr. Edvard Beneš. Ta gospod namreč v Londonu zastoni čaka, da bodo Angleži in Amerikanci premagali sile osi ter mu zopet uredili neko čehoslovaško državo, kateri bi se zopet rad postavil na čelo. V govoru, ki ga je imel na omenjeni pojedini, je v glavnem med besedami povedal, kako se mu sline cedijo po tistih srečnih časih, ko je bil še ekscelencia. Svojo jezo je najbolj usmeril na Madžarsko ter ji prerokoval razkosanje njenega ozemlja, ki edino lahko popravi krivice, povzročene narodu, ki ga je nekoč vodil. Svoja izvajanja je podprl s trditvijo, da je Madžarska s svojim vojnim pohodom zoper Jugoslavijo 1. 1941. prekršila prijateljsko pogodbo, na katero je bila napram Jugoslaviji vezana. Pri tem se seveda ni dotaknil dejstva, da je bežigeneral Simović načel delo razsula Jugoslavije in da je on sam, gospod Beneš, tudi zakrivil in pripravil razpad nekdanje svoje države. Sedaj je madžarski pisatelj Franz Herczeg odgovoril Benešu v listu »Pesti Hirlap« ter povedal, da so bili ravno belgrajski zarotniki tisti, ki so prijateljske in nenapadne pogodbe najprej prelomili. S tem v zvezi pravi Herczeg, da so Madžari napram Hrvatom gojili vedno največje simpatije ter njihovo borbo za samoodlobo prijateljsko naklonjeni zasledovali. Madžari in Hrvati ne bodo trpeli, da bi jim mučitelj Beneševa in Simovičeva kova s pomočjo oddaljenih tujih sil skušali razdirati red, ki je odpravil nekdanjo staro krivico.

□ Kakšnih bojnih metod se poslužujejo tolpe na Hrvaškem? Hrvatske čete so dobile v roke papirje takozvanih »bojevnikov za svobodo«, ki v službi Moskve in Londona terorizirajo hrvaško prebivalstvo, skrivajoč se po gozdovih. Našle so navodila ali povelja, ki dajejo tem roparjem med drugim sledeče smernice za njihovo zločinsko delovanje: »Od kmetijskih pridelkov se mora vse, kar je še zelenega, pokositi in na ta način uničiti. Pridelki, ki so dozoreli, naj se zažgejo. Oboje se naj opravi tako, da se predhodno založi potrebe partizanov. Pijanci nam lahko mnogo koristijo. Pijan človek vse izblebota, kar mu je znanega. Tam, kjer je na mestu, da se ljudje pomorijo, se je najbolje posluževati strupa. Municija je pač treba nadvse štediti! Zastrupljenja najbolj izvedejo ciganke. Naš vodja je sprejel v svojo službo veliko cigank, jim dal strup, da ga uporabljajo. Kmetje večkrat povprašujejo, če se mi borimo tudi proti Bogu. Recite jim, da so to obrekovanja. Napram kmetom je treba biti previden. Tam, kjer naši ljudje pobijejo duhovnike ali pravoslavne pape, je treba vedno trditi, da je to delo ustašev. Pravoslavnim je treba zatrjevati, da jih katoliki hočejo s silo razgnati in razveličati v tujino. Katolikom je treba praviti, da je poglavitni prijatelj muslimanov. Muslimanom je pa treba govoriti, da se je poglavitni dogovoril s papežem, da bo vse muslimane siloma krstil.« — To povelje, ki ga je gotovo izdal kak višji bandit svojim podrejenim morilcem, je nad vse značilno.

□ Sile osi dobijo novega zaveznika. Dne 9. januarja 1943 je japonska vlada objavila vest, da je kitajska nacionalna

Führerjeva paladina - petdesetletnika Hermann Göring in Alfred Rosenberg

Weltbild-F. F. Bauer

Der Reichsmarschall.

Neueste Aufnahme des Reichsmarschalls Hermann Göring zu seinem 50. Geburtstag am 12. Januar 1943.

Usodno naključje je hotelo, da sta bila Reichsmarschall Hermann Göring in Reichsminister Alfred Rosenberg rojena istega dne in istega leta, namreč 12. januarja 1893. V obeh vzglednih možeh svetovno-zgodovinskega formata vidimo posebej brezkompromisnost nacional-socialistične borbe, obenem pa tudi brezkompromisnost nacionalsocialistične ideje. Omenjenega dne in leta sta bila rojena oba moža, njuna življenjska usoda pa je bila tesno povezana z usodo nemškega naroda in Reich-a. Njuna življenjska pot in njuno delo pripada že zgodovini, čeprav se nahajata na višku moške ustvarjalne moči.

Ravno sedaj, ko napenja nemški narod vse svoje moralne in gmočne sile za dosego končne zmage, je povsem jasno, da je poleg hvaležnosti in spoštovanja, ki ga uživata Hermann Göring in Alfred Rosenberg, še nekaj, kar mora biti nauk

Scherl-Bilderdienst (Röhr-M.)

Reichsminister Rosenberg 50 Jahre.

Am 12. Januar beging der Reichsminister für die besetzten Ostgebiete, Alfred Rosenberg, seinen 50. Geburtstag.

vsemu narodu: življenje obeh velikih mož je zadobilo svoje izpolnjenje vsled zvestobe in nezmotljive konsekvence, s katero sta korakala po svoji življenjski poti. S Führer-jem sta se borila od prvega dne, v svojih srečih sta nosila vero v bodočnost nemškega naroda. Borila sta se za resnično obliko Reich-a in za njegovo pravo poslanstvo na svetu. Tega se mora zavedati poslednji Nemec, da sta oba visoka slavljena izbojevala svoje položaje v prvih početkih nacionalsocializma, takrat, ko je Führer pred malim krdelcem somišljenikov nosil zastavo novega Reich-a. To nas uči življenje, ki sta ga doslej živela v boju in delu Hermann Göring in Alfred Rosenberg. Tako zvest, kakor sta bila in se borila Hermann Göring in Alfred Rosenberg, mora biti sleherni Nemec. Nemogoče je, da bi izmed tolikih milijonov Nemcev sleherni obema slavljencema stisnil roko k osebnim čestitkam. Najlepše se bomo oddolžili našemu Reichsmarschall-u in Reichsministru na ta način, da bomo — vsak na svojem mestu — storili še več za splošni doprinos k končni zmagi. Her-

vlada istega dne napovedala vojno Ameriki in Veliki Britaniji. Hkrati je objavljeno besedilo skupne izjave nankijske in tokijske vlade, ki ima sledečo vsebino: »Obe vladi sta odločeni, v najožjem sodelovanju skupno voditi vojno zoper Združene države Severne Amerike in Veliko Britanijo do uspešnega izida in v Veliki Aziji ustvariti nov red na etični podlagi ter na ta način doprinesiti svoj delež k splošni pravični ureditvi sveta. Japonsko cesarstvo in republika Kitajska bosta v izvedbi vojne zoper Ameriko in Anglijo do končne zmage z neupogljivo odločnostjo in zvestobo v popolni slogi skupno delovali na političnem, gospodarskem in vojaškem področju.«

□ Lakoto, kuga in zlo imajo Egiptčani od Angležev. Ob mohamedanskem novem letu je predsednik stranke »Misr« govoril po radiu egiptovskemu ljudstvu. V svojem govoru je naglasil, da je prineslo

leto 1942. egiptovskemu ljudstvu mnogo slabega, kar je pa ljudstvo hrabro prestalo. Lakota, kuga in nesreče spadajo že takorekoč k sestavnemu delu britanskega barbarstva. Tlačitelji bodo pa gotovo doživeli konec in po zahvali zmage sil osi bo narod dobil zopet svobodo. Govornik je omenil, da ne samo Egipt, temveč tudi arabske dežele trpijo radi ameriške, židovske in boljševiške invazije. Sirija, Irak, Palestina in Iran so danes izročene sistematičnemu izropanju Anglosasom in njihovim zaveznikom. Posebno Iran je popolnoma izročen boljševikom. Tu obstoja nevarnost, da bodo v tej deželi boljševiki uničili vse, kar je verskega, duševnega in muslimanskega. Pod izgovorom, da hočejo francoske kolonije braniti, so se Anglosasi sedaj polastili še Maroka in Alžira. Predsednik omenjene stranke je svoj govor zaključil s pozivom na egiptovski narod, da bi

mann Göring in Alfred Rosenberg sta posebej priči, da je nastala zunanja moč Reich-a in njega vojaška storitev iz duha nacionalsocialistične oblikovitosti in volje do dejanja. Edino ta duh je omogočil tako edinstveno totalno mobilizacijo vseh moralnih in gmotnih rezerv celokupnega nemškega naroda. Iz te ogromne mobilizacije črpajo Nemci moč svojih duš in tisto junaštvo in hrabrost, brez katere — obenem z globoko vero v srcu — ne more biti nikake zmage.

Hermann Göring in Alfred Rosenberg, naša petdesetletnika, sta zvesta Führerjeva paladina. V teh velikih osebnostih je vtečena sinteza ali zveza med duhom in močjo. Ta zveza je tako silna, da omogoča nemškemu sodobniku izpolnjevanje vse naloge, ki mu jih postavlja sedanja vojna. V tem znamenju pa se bo tudi uresničilo nemško izpolnjenje, po katerem je nemški narod tolikokrat segal, ne da bi bil doživel njegovo uresničenje. Prvobojevnika in reprezentanta tega hrepenenja za nas kakor za ostali svet — če nas spoštuje ali sovraži — sta Hermann Göring in Alfred Rosenberg.

Pozor!

* 4. Reichskleiderkarte. 4. oblačilna karta, ki se ravno izdaja, oziroma pripravljajo za izdajo, se bo uporabljala po sledečih navodilih urada Reichsstelle für Kleidung: »Noseče ženske, ki so bile doslej za porod vezane na Bezugschein ali nabavni list, dobijo sedaj takozvano Zusatzkarte, to je, dodatno karto. Take dodatne karte bodo izdane na predlog po 6. mesecu nosečnosti. Veljavnost traja leto dni in ima 50 nakupnih odrezkov. 4. oblačilna karta nima več 25 punktov ali točk za dežne plašče, temveč samo 20. Hkrati so na točke odslej tudi pokrivala glav vseh vrst, klobuki in čepice, ki niso iz tekstilnega blaga. Tudi dežnike se bo dobilo samo na 6 odrezkov. Moške naramnice stanejo dve, držalke moških nogavic eno točko. Brez točk se tudi ne bo več dobilo ogrevalnikov kolen, prs, zaščitnikov glav, čipk, raznih trakov in kratke robe. Za take malenkosti so v 4. karti uvedene poltočke. Tako se dobi za pol točke na primer dva para vezalk za čevlje, dva para gumijastih pramen za moške naramnice, razne trakove itd. Uporaba točk za popravila je tudi novo urejena. Hitler-Jugend je v starem delu Reicha tudi podvržena nakupu na točke, ki jih bo dala samo polovico od količine, ki je predpisana za civilno obleko. Na Sp. Stajerskem za enkrat obleke Hitler-Jugend še niso na punkte.«

Knödler (Wb)

Ukrainische Mädchen, die bei der Landzuteilung an ukrainische Bauern dazu bestimmt sind, nach alter Sitte Brot und Salz zu überreichen.

GOSPODARSTVO

Industrija Velike Nemčije

Pod besedo industrija, ki je francoskega izvora in so jo Francozi prevzeli iz latinščine, razumemo v ožjem smislu obrtno izdelovanje v večjem, torej strojnem ali tovarniškem obsegu, napram rokodelstvu ali obrti. Industrija se je sčasoma razvila iz rokodelstva in sicer prvotno z uvedbo izpopolnitve orodja, iz katerega so začeli nastajati razni pomožni stroji in aparati. Kakor vsaka stvar, se je tudi prvi pomožni stroj, ki je v splošnem predstavljal le neke vrste boljše orodje, ali pa po dva in več orodij skupaj, šele počasi razvijal, izboljšal in izpopolnjeval. Dokler tehnika ni poznala gonilnih strojev, so industrijske delavnice morale take stroje poganjati z nogami, rokami itd. Ko so pa prišli prvi gonilni stroji, je industrija svojo produkcijo precej hitro začela dvigati. Stroj, ki se je pri ročnem pogonu zavrtel samo nekajkrat v minuti, je svojo storitev

povečal. Prištedil je tudi delovne roke. Upostava večjih strojev v delavnice, je pa marsikaj opravila, kar so preje morali delati ljudje. Sledili so izumi za izumom, izpopolnjevali in iznašali se je vedno več novih praktičnih, potrebnih in brzo delujočih strojev, ki so odhajali v delavnice, da bi postali služabniki produkcije za človeške potrebe. Tako so sčasoma iz malih tovarnic nastale večje, velike in največje.

Ni laskanje, če trdimo, da je nemško ljudstvo v pogledu tehniškega napredovanja v industrializaciji rokodelstva človeštvu zelo veliko koristilo. Nemški obrtnik, ki je do uvedbe stroja in ustanovitve tovarn bil znan kot dober, soliden in zanesljiv izdelovalec obrtnih izdelkov, sicer ni bil v pravem smislu besede tisti, ki je dal spodbudo ter organiziral in ustanavljal industrijska podjetja. Za vse to je obrtniku več ali manj primanjkovalo

vzpostavil vse svoje sile za osvoboditev egiptovskega ljudstva.

□ To so zavezniki! V pristanišču Oran, ki leži v provinci Alžir in je zasedeno po ameriških in angleških četah, je patrolirala ameriška patrula. Na enkrat se sreča z dvanajstimi angleškimi vojaki. Kako se Angleži in Amerikanci pri takih srečanjih kot zavezniki, ki se borijo rami ob rami proti silam osi, obnašajo, ni tako točno znano. Znano in zvedlo pa se je, da sta se tokrat ta dva oddelka Anglosasov medsebojno spoprijela. Ko je bilo nastopa konec, so prišle ameriške vojaške oblasti, in celo sam vrhovni poveljnik Amerikancev, general Eisenhower, na lice mesta, kjer je imel čast ugovoriti, da je ležal vodja njegove patrulje umorjen v neki mlaki. Zraven njega se je nahajalo truplo še enega ameriškega vojaka, ki so ga ubili Angleži, vsi ostali možje ameriške patrulje pa so bili težko

ranjeni, in so jih morali odpeljati v bolnišnico.

□ Jih že čutijo! Preko švice prihaja poročilo, da so v Zapadni Afriki uničili Angleži vse zaloge kakaoa, ki so ga v teku te vojne pokupili na stroške angleške vlade od tanikajšnjih pridelovalcev. Kakao, ki je še danes radi pomanjkanja ladij in nevarnosti na morju, ki jo povzročajo naše podmornice sovražni plovbi, ne more spraviti v denar. Angleški list »Times« razpravlja o kakaou ter piše, da skušajo Angleži najti način, ki bi omogočal iz istega izdelovati milo, ako se jim na področju Afrike posreči najti odjemalce.

□ »Evropa v vojna. O priliki otvoritve »Instituta za fašistično kulturo« v Rimu je predsednik italijanske akademije znanosti, senator Federzoni izjavil med drugim sledeče: »Nova faza vojne, ki je začela leta 1942., ni nič drugega, kakor boj

bogatih narodov, ki hočejo obdržati vse morske zveze in bogastvo sveta, kar bi jim omogočilo obrambo zoper revne narode, ki hočejo boljše življenjske pogoje in neodvisnost. Vojna je zrasla preko ideoloških mej, postala je vojna kontinentov. Danes je moralno vodstvo Evrope ogroženo. Če bi bila Evropa premagana, bi nastopilo razdobje duhovnega propada, ki bi zadelo tudi tiste, ki se danes naši kulturi upirajo. Evropske narode bi radi onečastili boljševiki iz vzhoda, iz zapada pa ameriški plutokrati. Italijanski narod se pri tem zaveda, da gre za njegov obstoj in bo storil vse, da ostane gospodar svoje usode.«

* Bivši prezident Argentine umrl. Kakor poroča agencija Reuter, je umrl bivši argentinski prezident Justo, zadet od srčne kapi. Justo je bil prijatelj Anglije.

denarja, še bolj pa iniciative in menda tudi do neke meje nekoliko organizatorskih sposobnosti. V tem oziru sta bila nemški trgovec in nemški gospodarstvenik na boljsem. Skupno z obrtniki, katehri strokovno znanje jima je bilo potrebno, sta ustvarjala nemške tovarne vseh vrst in strok ter jih spravila do ugleda in zmoglosti, ki jih je v čisto kratkem času priznal ves svet. Iz znanega solidnega in poštenega obrtnika in trgovca, na katerega so se lahko zanesli vsi domači in inozemski kupci, je kar čez noč postal nemški tovarnar čistan in iskan s svojimi izdelki. Natančnost, ki je nemškemu inženjerju in delavcu prirojena in privzgojena, je pač prihajala povsod v njegovih izdelkih praktično do veljave in izraza. To je bila reklama vseh reklam, nemški stroj in nemški aparat je zaslovel po vseh kontinentih, ker je bil tega slovesa vreden. Preciznost, solidnost, vztrajnost in nepretirane cene, ki so odlikovale fabrikate nemškega izvora, so vedno predstavljale gonilne sile za razvoj in uspevanje nemške industrije. Če je na primer tujina iskala in kupovala le bolj stroje in aparate v Nemčiji, je že samo to koristilo celokupni nemški industriji. Saj vemo, da se za izdelavo strojev potrebujejo železne rude, jeklo, premog, oglje, les in še cela vrsta raznih drugih surovin itd., kar posega v vse vrste produkcije in gospodarstva. To je dalo povod, da je delovna in zmogljiva nemška industrija koncem devetnajstega in začetkom sedanjega stoletja dosegla tako zavidljiv razmah, da je to bolelo in povzročalo nevoljo pri Anglosasih, ki so industrijsko bili veliko lažje na konju kakor Nemčija, ker so za industrijsko predelavo razpolagali s surovinami v svojih zemljah v veliko večjem obsegu kakor Nemci. Zavist, da bi Nemčija s svojimi industrijskimi izdelki na svetovnem tržišču začela na celi črti izpodrivati izdelke Angležev in Amerikancev, je bila v ozadju, da je prišlo do prve svetovne vojne 1914/1918, in zopet do sedanje vojne. Porast nemške industrije je hkrati vedno paralelno omogočal modernizacijo nemškega orožja za narodno obrambo in Anglosasi so se že pred desetletji bali, da bo Nemčija po zaslugi svoje, nad vse zmogljive industrije, podprta na industrijske izdelke modernega orožja, z vso svojo močjo šla nekoč sama po surovine tja, kjer jih Anglosasi držijo in prostovoljno ne dajo. V prvi svetovni vojni se je Anglosasom res posrečilo, Nemčiji uničiti industrijo ter se rešiti nevarnega tekmeča. Danes je položaj nekoliko drugačen. Kljub naporom, ki jih ne prikrivajo nasprotniki Nemčije, jim v današnji vojni ne bo uspelo zmagati ter udariti po nemškem gospodarstvu, ki bi hkrati ohromilo in uničilo nemško industrijo, da bi lahko neovirano gospodarila po svetu njihova produkcija in njihovo gospodarstvo.

Tudi za nemško industrijo tvorita premog in železo podlago vsem drugim panogam. Zato je večina industrijskih krajev nastala tam, kjer so bila nahajališča premoga in železne rude. Industrijskih panog je toliko vrst, da se ni mogoče spuščati v podrobno naštevane. Ni menda industrijskega izdelka, ki bi ga vsestranska industrija Nemčije v normalnih časih ne izdelovala. Industrializacija nemških dežel je tako prostrana in bogata, da je nekoč neki tujec, ki je prepotoval Reich, izjavil, da je danes vsa Nemčija v pravem smislu besede »en sam stroj«. In to v veliki meri drži. Zmožnost nemške industrije po količini in kvaliteti se najbolj izrazi v orožju, municiji in vojnem materialu, ki ga je svet imel in še ima

GOSPODARSKE VESTI

× **Nova področja tobačnih nasadov na Hrvaškem.** Hrvatska monopolna uprava je po nalogu vlade odredila, da se v področju takozvane Posavine, v glavnem okrog mesta Orašje, nasadi 8 milijonov tobačnih rastlin. V tem kraju so namreč že nekoč gojili tobak in pričakujejo lepih uspehov.

× **Slovaška elektrificira svoje železnice.** Slovaške državne železnice bodo v tekočem letu investirale 342,2 milijonov kron, s katero vsoto bodo elektrificirale progo Zipser-Neudorf-Littau-St. Nikolaus.

× **Nove cene vinu v Bolgariji.** Bolgarski trgovinski minister je določil nove cene vinu. V vseh področjih, kjer pridelujejo vino, stane liter vina 30 levov v drobni prodaji. V pokrajinah, ki ni vinogradov, stane liter 32 levov. Pri tej priložnosti se je hkrati določilo cene silivovki. V silivorodnih krajih plačujejo za liter 100, drugod pa 120 levov na drobno.

× **Nagrade za gojitelje sviloprejk.** V madžarskem kmetijskem ministrstvu so določili 40 tisoč pengov za nagrade tistim gojiteljem sviloprejk, ki se na tem področju najbolj obnesejo. Ta vsota je mišljena za leto 1943.

× **Bolgarija namerava graditi predilnico umetnega vlakna.** Doslej je Bolgarija uvažala umetna vlakna, ki so jih nato bolgarske tkalnice predelale. Odslej bodo pa uvažali surovine in predli v lastni predilnici. Z gradnjo tovarne bodo kmalu začeli in upajo še v tekočem letu začeti s poslovanjem.

× **Vata iz smrekovega igličja.** Francoski preizkusni zavodi za raziskovanje namestkov za tekstilije poročajo, da jim je uspelo izdelati vlakno iz smrekovega igličja. Poskusi so pokazali, da je to umetno vlakno najbolj pripravno za izdelovanje vate in platna za vreče.

× **V Franciji so racionirali vrbove šibe.** Po večkratnih oklicih, da bi prebivalstvo Francije sadilo vrbe, so oblasti sedaj izdale odredbo, ki stavlja vrbove šibe pod gospodarsko kontrolo. Uvedene so karte, s katerimi bodo v prvi vrsti plehtarji košar in šele nato drugi prebivalci lahko kupovali vrbe.

× **Argentinja omejuje podelitve rudoslednih pravic.** Argentinska vlada je izdala odlok, po katerem se do nadaljnjega ne bo več podeljevalo rudoslednega dovoljenja za baker in kositer privatnim tvežnikom in osebam. Vse te pravice so pridržane državnim obrambni, ki se hoče do neke meje osamosvojiti, da ne bo več vezana na uvoz.

priložnost obudovati na uspehih v sedanji vojni. Saj so nemške tovarne, ki izdelujejo vse naše najboljše orožje, ki mu do danes še ni in mu tudi nikdar ne bo nikdo dorasel. Vse, kar je danes v Nemčiji tovarna, je v polnem obratu za vojne svrhe. Kakor so se v mirnem času angleško-ameriški plutokrati bali naših solidnih tovarniških izdelkov kot manj vredni konkurenti, tako se danes ta gospodarska boji naših vojnno-industrijskih izdelkov, ki uničujejo in premagujejo izdelke njihovih, ne toliko vrednih, sedaj oboroževalnih industrij po raznih frontah.

Zaključek vojne bo sodočil izdelek nemške industrije. Najboljše nemško orožje v rokah najboljšega vojaka bo zmagalo. Po zmagi bo pa nastopila za nemško industrijo doba, ko se bo v miru lahko posvetila zopet svoji obnovi in napredku. Ko bodo vse nemške tovarne

ODREDBE

* **Nove uredbe.** Dne 9. januarja 1943 je izšla 1. letošnja številka lista Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark in prinaša dva razglašena in eno odredbo. Prvi razglas se nanaša na pregled mladeničev letnika 1925 o sposobnosti za Reichsarbeitsdienst in za oboroženo silo ter na pregled moškega letnika 1925 za oboroženo silo. Ti pregledi se vršijo med 11. januarjem in 15. februarjem 1943. Naseljeniško področje A v Kreis-u Rann za te pregledne pride v poštev. Drugi razglas govori o podaljšanju davčnih kart na plače. Odredba prepoveduje nemškim zaščitencem (Schutzangehörige) nošenje štajerskih narodnih noš moškim in ženskam, na primer dirndl-obleke, hlače iz lodna z lampasi, kratke usnjene hlače, jopice, jankerje, štajerske telovnike, štajerske klobuke itd. Prepoved se ne nanaša samo na nošenje, temveč prepovedano je tudi prodajati taka oblačila ali dele istih zaščitencem na Spodnjem štajerskem. Prestopki se kaznujejo.

* **Untersteirischer Kalender 1943.** Prvi izvodi koledarja Untersteirischer Kalender 1943 prihajajo med ljudstvo. V kolikor bo v tehničnem oziru izvedljivo, bo tekom meseca januarja vsak naročnik v poseti istega. Razposiljanje se namreč vrši kar sproti, čim se opravi zadnje knjigovodsko delo. Kdor koledarja ni svojačasno naročil, ga lahko v nekaterih knjigarnah in papirnicah Spodnje štajerske dobi že sedaj, tam kjer ga pa še nimajo, se ga bo pa v kratkem času še v tem mesecu lahko kupilo. Vsebina koledarja vsebuje razen koledarja še dvainštirideset raznih člankov, ki so »olepšani s slikami Führer-ja, Gauleiter-ja, Bundesführer-ja in mnogimi drugimi aktualnimi podobami. Uvodna beseda je izpod peresa samega Bundesführer-ja Franz-a Steindl-a; knjiga ima 200 strani in stane v nadrobni prodaji 1 RM.

* **Ljudske knjižnice na Spodnjem štajerskem.** Pod vodstvom organizacije Steirischer Heimatbund uredi Volksbücherei-stelle v Berlin-u s pomočjo VDA v vseh vaseh Spodnje štajerske ljudske knjižnice. Od zamiljenih 250 knjižnic jih posluje že 219.

* **Prvi tisočak je zadel nek Marburger.** V neki kavarni v Marburg-u je minulo nedejlo nekdo kupil od prodajalca WHW-loterije srečko ter zadel 1000 RM. Po treh dobrih po 500 RM, gre tukaj za prvi dobiček po 1000 RM, ki so ga potegnili na Spodnjem štajerskem.

zopet usmerile svojo produkcijo v največji meri civilnim potrebam doma in po svetu, bo nastopil tudi čas, ko bodo nemški izdelki širom zemlje ljudem lažšali in boljšali življenjske razmere. Industrija, ki jo bo vodila povojna nacionalsocialistična Nemčija, ne bo izkoriščevala objekt širokih ljudskih plasti za prinašanje blagostanja gotovim kapitalistom, kakor je to primer v Angliji in Ameriki, temveč osrečevala ljudstva, ki bo služila in koristila civilizaciji in človeštvu. Industrija je nekaj, kar izpopolnjuje človeške potrebe. Industrija je delo človeškega uma in človeških rok. Industrijo je ustvaril človek s pridnostjo in delom in je zato tudi namenjena človeštvu. Da bo po vojni tudi človeštvu služila, nam jamči nacionalsocializem, ki bo zmagal, ker ima to v svojem programu.

UMNI KMETOVALEC

Ureditv hlevov, glede na gospodarstvo z gnojem

Hlevi za domačo živino so — razen hiše — na kmetiji najvažnejša poslopja. Saj je od tega, da-li je hlev dober ali slab, v veliki meri odvisno zdravje živali, pa tudi užitek, ki ga imamo od njih.

O ureditvi hlevov je mogoče razpravljati z različnih vidikov; tako na primer tvorijo obširne knjige razprave, kako urediti in opremiti hleve, da nudijo živini zdravo bivališče; druge knjige se pečajo z vprašanjem, kako urediti hleve, da je strelba živine v njih kar najbolj priročna in lahka; mnoge razprave obravnavajo vprašanje, kako se uredijo hlevi najceneje in tako dalje.

Nas pa zaenkrat zanima ureditev hlevov glede na gospodarstvo z gnojem. Važnost hlevskega gnoja v kmetijskem gospodarstvu smo obrazložili že v zadnjem razgovoru. Poudarili smo tudi že, da pravilno gospodarstvo z gnojem prične že v hlevu in da se v različno urejenih hlevih pridobiva gnoj različnih množin in različne kakovosti.

Ureditv hlevov je torej tesno povezana z načinom gospodarjenja z gnojem ter tako z načinom kmetijskega gospodarstva sploh.

1. Nepropusten tlak v hlevu — prvi pogoj za dobro gospodarstvo z gnojem.

Preden začnemo obravnavati posamezne načine ureditve hlevov glede na gospodarjenje z gnojem, moramo opozoriti na zahteve, ki jih stavimo glede na dobro gospodarstvo z gnojem na vsak hlev brez izjeme. In prav od teh temeljnih zahtev se glasi:

Vsak hlev mora imeti nepropusten tlak!

Zakaj je to predvsem potrebno, pač uvidi vsak: ker je sicer nemogoče, zajeti vso gnojnico, ki se izceja iz gnoja. Gnojnice pa, ki se iz hleva vsled slabega, propuščajočega tlaka izgublja, ni samo izgubljena za naše kmetijsko gospodarstvo, marveč povzroča škodo še v mnogih drugih ozirih. Predvsem povzroča izcejajoča se gnojnica vlažnost in razpadanje hlevskih zidov. Nadalje se obenem z gnojnico izceja v globino tudi različne bolezniške kail in klíce, ki se v podzemlju v varnem zavetju množijo in povzročajo neznane izbruhe raznih nalezljivih bolezni pri živalih. Pa ne samo pri živalih! Ker ima zemlja v globljih plasteh nam nevidne in neznane vodne žile in tokove, zalije gnojnica iz hleva, in obenem z njo tudi klíce nalezljivih bolezni, po takih vodnih tokovih do vodnjakov in vodnih studencev ter jih okuži. Nešteto človeških žrtv so že zahtevale nalezljive bolezni, ki so se na ta način razširile. In če že ne povzroči z gnojnico onesnažena voda takoj pri priči kakšne bolezni, je za čistočo ljubečega človeka tudi odvrtno, piti vodo, ki smrdi po gnojnici.

Vsak hlev mora torej brezpogojno imeti za vsako vlago popolnoma nepropusten tlak. V današnjih dneh, ko poznamo cement in celo vrsto sredstev, ki napravljajo tlake in zidove za vlago nepropustne, je vsakemu kmetu kar lahko, da tej osnovni zahtevi glede ureditve hlevov ustreže. Novih hlevov nam za časa vojne ni mogoče graditi, pa jih v največ slučajih niti potreba ni. Potrebno pa je in mogoče, da vsak kmečki gospodar že letos da napraviti v svojem hlevu nepropusten tlak, ako ga dozdaj še ni.

In na nekaj moramo takoj opozoriti:

Nikar ne varčujte in ne skoparite pri napravljanju tlaka v hlevu — niti s cementom, niti z denarjem za dobrega zidarja in za sredstva, ki nepropustnost tlaka povečajo in zadržajo! Če kje, velja tukaj: Bolje nič, kot pa slabo in površno delo!

Za dober hlevski tlak moramo predvsem napraviti trdno in suho podlago iz grušča (šodra), ali pa iz premogovih ugasikov (Lösche ali »krosta«). Nadalje moramo imeti za napravo tlaka na razpolago dober čist pesek za napravo betona. Tudi cement mora biti svež. Betonirati moramo tlak po vsem hlevu, tudi tam, kjer bomo položili lesen pod površ betona. Beton mora imeti dovoljno debelino in mora biti zadosti močan, to je pesku moramo primesti dovolj cementa (1 del na 4—5 delov peska). Na površini moramo napraviti vsaj 2 cm debelo gladko plast, za katero uporabimo najfinejši in presejan pesek v razmerju: 1 del cementa in 2 dela peska. Da se beton bolj uspešno brani razjedanju po gnojnici, primestamo tej vrhnji plasti eno izmed sredstev, ki jih v ta namen nudijo tovarne, ali pa napravimo premaz povrhu tlaka. Takih sredstev je mnogo, n. pr. vodotopno steklo, Inertol, Manesit itd.

Seveda moramo obenem z napravo nepropustnega tlaka oskrbeti v hlevu tudi pravilne staje za živino, pravilen odvod gnojnice, poskrbeti za dobre jasil, gladke stene, dovolj velika okna, zračenje itd. O vsem tem za enkrat ne moremo govoriti, morda bo prilika kdaj pozneje; ker pa je notranja ureditev hleva odvisna od lege hleva in še mnogih drugih okoliščin, naj zaprosi vsak kmečki gospodar, ki še nima hleva urejenega, pri »Wirtschaftsberatungstelle« (beim Ernährungsamt A), da se mu napravi načrt za ureditev hleva.

2. Hlev mora biti zavarovan pred zunanjjo vlago!

Druge zahteve, ki jo stavimo glede na dobro gospodarstvo z gnojem za vsak hlev brez izjeme, se glasi:

V hlev ne sme imeti dostopa niti talna, niti podtalna voda!

Že prej smo omenili, da ima pod zemeljsko površino voda skrite poti ali tokove. Večkrat se zgodi, da udari taka podtalna voda vprav v hlevu na dan, bodisi, da prevrta zid, ali pa vznika iz tal. V takih primerih je treba podtalno vodo takoj odpeljati, ker sicer razredči in pokvari vso gnojnico, neglede na druge škodljive posledice. Posebno po dolgotrajnem, močnem deževju je takih primerov mnogo opaziti, predvsem tam, kjer zidovje ni pred vlago zavarovano (izolirano) in kjer manjka v hlevu nepropusten tlak. Nepropustne stene so posebno v takih primerih enako neizbežno potrebne, kot nepropusten tlak.

Razen tega se večkrat zgodi, da — posebno v ravnini in v bližini rek — ob deževnih dobah poplavi voda hlev. Če se nam je bati te nevarnosti, je naša dolžnost, da dvignemo tlak v hlevu za toliko, da je taka nevarnost za vedno odstranjena.

Se večkrat pa se zgodi, da zaradi malomarno odpeljane deževnice zateka voda ob močnejših nalivih v hlev, ter se meša z gnojnico. Vsak kmečki skrben gospo-

dar pač kaj takega ne trpi, temveč odpelje deževnico s strehe po žlebovih in jarkih.

3. Ureditv staj.

Pri konjskih hlevih in pri svinjakihi, kokošnjakihi itd. je notranja ureditev že sama po sebi dana, glede na potrebe posameznih vrst živali: konj mora imeti dovolj prostorno stajo z ne pretrdim podom, da si ne obrabi prehitro podkev in da more dati duška svojemu živahnemu značaju; svinje zapiramo v »koče«, kamor na betonski tlak položimo lesen pod za ležišče, itd. Le pri govejih hlevih je notranja ureditev lahko različna, predvsem, kar zadeva širino in dolžino staj. Razlikujemo v glavnem štiri vrste govejih staj:

a) Kratke staje.

Pri tej vrsti hlevske ureditve odmerimo za posamezno govedo samo 110 do 120 cm široko ter 170 do 180 cm dolgo stajo z lesenim podom, za katero se nahaja še približno 70 cm dolga plošča za gnoj (Kotplatte). Ta vrsta ploščadi leži približno 15 cm nižje kot pod v staji sami. Pri teh vrstah govejih staj je privez (Halskette) ali »fuzel« pritrjen spodaj pri tleh ter zgoraj na stropu. Živina je privezana nanj tako, da sicer lahko premika vrat višje ali nižje, lahko lega in vstaja, ne more pa se premikati niti naprej niti nazaj. Jasli so navadno prav nizke, komaj 20 do 30 cm od tal, ali pa jih sploh ni, ter jih nadomešča samo krmilna ploščad, s katere žre živina krmo, vprav tako, kot jo s tal pobira pri paši. Kadar živina leži, položi glavo na jasli, oziroma na krmilno ploščad. Ker se ne more prenakniti nazaj, in ker tako na temnem stoji, niti v stran ne pada gnoj od živine, vedno le na ploščad za gnoj (Kotplatte), živina sama pa se ne ponesnaži.

Pri tej ureditvi potrebujemo malo nastilja, zato pa dobimo tudi malo gnoja, ki pa je seveda izvrstne kakovosti.

Jarek za gnojnico se nahaja zadaj za gnojno ploščadjo. Večkrat pa jarek za gnojnico nadomešča ploščad za gnoj. Seveda je v tem primeru jarek za gnojnico primerno širok (do 40 cm) in globok (do 25 cm) ter ga moramo pri nastiljanju do vrha napolniti s šoto, žaganjem ali s kratko zrezano slamo. V tem primeru popije nastilj skoraj vso gnojnico ter dobimo obilo izvrstnega, zelo mastnega gnoja.

Tak način ureditve hlevskih staj je v navadi povsod tam, kjer so izvedene takozvane »Gülleanlagen«. Te naprave obstoje iz velikih jam, kjer se gnojnice lu gnoj s posebnimi pripravami zmešata v redek močnik, katerega poseben pogonski stroj tlačí (poleti seveda z vodo razredčenega!) po ceveh v velike daljave, mnogokrat v strme klance — enako kot tlačí gasilska brizgalna vodo po ceveh v hrib.

O uporabljanju tega načina gnojenja ter o njega uporabnosti za naše gospodarske razmere bomo govorili, kadar pride na vrsto razgovor o uporabi hlevskega gnoja.

Glede »kratkih« staj pripomnimo le še, da je pri njih lahko ohraniti živino snažno, kljub mali uporabi stelje, da dobimo v tem primeru malo, a dobrega gnoja. Gnojnice pa v primeru, če gnojno ploščad nadomešča z nasteljo zatrpani jarek, skoraj nič. Slaba stran teh staj je v tem, ker onemogočajo živini pregibanje in jo s tem mučijo. Če se živina podnevi pase, to še ni tako hudo; zato je te staje priporočati kvečjemu za letne hleve v planinah.

PK.-Aufn.: Kriegsber. Theobald (Wb.)

Verkehrsposten in der Tundra.
Munition und Verpflegung rollen hier an die Front.

b) Dolge staje.

Te vsi poznamo, saj so povsod po naših kmetijah v navadi: Dolžina staje znaša od roba jasi do jarka za gnojnico 2.70 m ali pa še več. Za stajo, ki je vsa pokrita z lesenim podom, se nahaja (bolje: naj bi se nahajal!) jarek za gnojnico. Živina je pri tej vrsti staj privezana na v jasi pritrjen privez (furželj), ki naj ne bi bil tako dolg, da bi padalo blato od živine v jarek za gnojnico, kadar živina nazaj stopi, ali da bi gnojnica padala v takem primeru na drugo stran jarka. Jasli so pri teh stajah višje, okoli 40 cm, tako, da živina ne more stopiti vanje, niti položiti nanje glave, kadar leže. Staja sama mora imeti precej nagiba, posebno v zadnjem delu, da gnojnica hitreje odteka v jarek.

Pri tej vrsti staj dobimo večjo množino gnoja, potrebujemo pa mnogo stelje. Tudi je težje ohraniti živali snažne, posebno, če živina stoji na redko in se lahko vlepa v staji počez, tako, da vso z odpadki in gnojnico onesnaži. Vsekakor pa se pri teh stajah živina lahko precej giblje, kar je zanjo vsekakor koristno.

Dolge staje pridejo n. pr. za konje edino v pošteve.

c) Srednje staje.

Te vrste staje združujejo dobre strani obeh prej opisanih vrst, nimajo pa slabih strani nobene od teh. Dolžina teh staj, merjena od jasi, znaša 210 do 220 cm s podom pokrite staje, za njo pa je še — enako kot pri kratkih stajah — 70 cm dolga gnojna ploščad. Jasli so lahko visoke ali pa nizke, vsekakor pa je nanje pritrjen navaden privez, enako kot pri dolgih stajah, tako, da živina lahko prosto giblje. Da pa ne more stopati preveč naprej ter onesnažiti z odpadki in gnojnico staje, je opremljena sprednja stran jasi s premično zaporo. Skozi odprtine lahko vtakne glavo žival samo, kadar krmimo. Nato pa zapro pripremo in živina je prisiljena, stopiti toliko nazaj, da padajo odpadki na gnojno ploščad. Da živali ne legajo v stajah počez, so posa-

mezne staje ob straneh pregrajene. Te vrste staj se v novejšem času največ vpečujejo, ker so se najbolj obnesle. Različne so samo uredbe jasi in zapor ter gnojnični jarki, o katerih pa bomo govorili, kadar bo govor o gnojničnih jamah.

č) Globoke staje.

Te vrste hlevov so poznali v starih časih. Gnoja niso kidali več kot enkrat ali dvakrat na leto, niti odpeljavali gnojnice, marveč so samo od časa do časa dvignili jasli višje, kadar se je plast gnoja in stelje nabrala previsoko. Seveda je gnoj iz takih hlevov, — kjer hodi živina navadno neprivezana prosto po hlevu sem in tja — zelo izvrsten in ga je tudi veliko, veliko pa se porabi tudi nastilja. Zrak v teh hlevih seveda tudi ni najboljši, da o drugih slabih posledicah ne govorimo. Zato je priporočati to ureditev hlevov samo za pašne živali, ki se svežega zraka zunaj naučijo in ki jim tudi ne škoduje, če so v hlevu okna in vrata stalno odprta.

Predvsem napravljamo danes globoke hleve za ovce, pa tudi v letnih hlevih za mlado govejo živino na planinskih pašah.

* V Dakarju primanjkuje živeža. Ameriški admiral Glassford je izjavil v ponedeljek pred ameriški častniki, da primanjkuje v Dakarju živeža, municije in materiala za popravilo ladij. Glassford je glede pomanjkanja živeža konferiral tudi z guvernerjem Boissonom ter je med drugim izjavil, da je položaj zelo resen.

* Znižanje živinskih obrokov v Angliji. Angleški prehranjevalni minister lord Woolton je z 11. januarjem znižal primesi pšenične moke h krušni moki od 15 na 10 odst. Obenem se je zvišal delež obilgatorične primesi krompirjeve moke. Minister Woolton je obenem izjavil, da je treba uvoz živil skrbiti kolikor mogoče, da bi se na ta način pridobilo tonaže za vojni material. Obenem bodo v Angliji skrbili tudi obroke konzerv, posušenega sadja in aličnih stvari.

MALE VESTI

* Padli so za Führer-ja, Reich in Spodnjo Stajersko. Nedavno so v Cilli-ju položili k večnemu počitku 16 nemških mož, v Marburg-u pa 2, ki so žrtvovali za Spodnjo Stajersko svoje življenje. Razen zastopnikov raznih oblastev, se je zadnjega pozdrava v obeh mestih udeležil Bundesführer Steindl, ki se je v ganljivih besedah v imenu Spodnje Stajerske od teh junakov poslovil.

* Führer je sprejel bolgarskega vojnega ministra. Bolgarskega vojnega ministra, generalnega lajtnanta Rihofa, ki je dalje časa potoval po Nemčiji, je sprejel Führer te dni v svojem glavnem stanu.

* Führer je čestital italijanski kraljici Eleni. Führer je za 70. rojstni dan sporočil svoje čestitke italijanski kraljici in cesarici Eleni.

* Mussolini-Platz v Augsburg-u. Gau-leiter Wahle je predlagal, da se preimenuje eden izmed trgov mesta Augsburg v Mussolini-Platz, da bi se na ta način tudi na zunaj manifestirala nerazrušljiva zavezniška povezanost s fašistično Italijo.

* Kvaternik je upokojen. Po poročilih iz Zagreba je bil maršal Kvaternik upokojen z vsemi častmi in pristojbinami. Kakor znano, je bil Kvaternik do jeseni lanskega leta domobranski minister. Nato je bil na dopustu in je odšel v Slovaško. Posle njegovega ministrstva vodi sam poglavnik dr. Ante Pavelić.

* Skoplje dobi univerzo. Oktobra tekočega leta bodo v Skoplju otvorili novo visoko šolo na državne stroške. Prvotno bo imela samo historično-filozofsko fakulteto, ki se bo delila na tri oddelke, in sicer na jezikoslovje, zgodovino in zemljepisje. Pozneje bo otvorjena stolica za staro grščino, latinščino, francoščino, nemščino in italijanščino.

* Porast zločinov mladostnikov v Zedinjenih državah. Kakor je izjavil predsednik njujorških mladinskih sodišč, je bilo l. 1942. obsojenih skupno 4435 mladoletnih državljanov. Kriminaliteta med mladostniki je v primeri z l. 1941. narasla za 10.8 odst.

* Težka rudniška nesreča v Mehiki. V premogovniku La Esperanza, nedaleč od mesta Ciudad del Oro, je bilo valed neke eksplozije zakopanih okrog sto rudarjev. Dospel je spravil na svetlo osem mrličev in 16 ranjencev.

* Nankiška kitajska vlada ima 400.000 mož vojske. Kakor poroča švedski list »Nya Dagligt Allehanda« iz Sanghaja, je izjavil šef generalnega štaba kitajske vojske v Nankingu, general Li Jufen, da šteje kitajska narodna vojska nad 400.000 mož. Mornarico so Kitajci povečali za 37 edinic, obenem pa so razširili in povečali mornariška oporišča v Vajhajeju in v Kantonu. Tudi letalstvo je bilo ojačeno.

* Afrikanci so povsod proti Amerikanem. V Alžiru so tamkajšnji domačini ubili dva ameriška vojaka, ki sta hotela zapleniti živila. Prebivalstvo mesta Alžir je hkrati skušalo osvoboditi nekatere Alžirce, ki so jih biriči generala Eisenhower-ja utaknili v ječe. Pri tem je posredovala policija z uporabo strelnega orožja.

* Kuga v Turčiji. V Ankari so ugotovili več slučajev kuge. To strašno epidemijo so prinesli potniki iz Irana in iz Sirije. Turške oblasti so ukrenile vse, kar je potrebno, da se omeji nastala epidemija. Kuga je baje posledica slabih sanitarnih razmer v angleški vojski na Bliznjem vzhodu.

* **Sovjeti so se umaknili iz Irana.** Po poročilih iz Teherana, so Sovjeti svoje, v Iranu se nahajajoče vojaške posadke umaknili ter jih odposlali na fronto na Kavkaz. Sedaj so Angleži gospodarji na severu Irana, ki ga posebno v pogledu prehrane itd. izkoriščajo na vseh koncih in krajih. Amerikanci sedijo pa v glavnem okrog petrolejskih vrelcev na jugu države.

* **Francoski princ Napoleon Bonaparte** in bivši minister civilne vlade maršala Petaina aretirana. Princ Napoleon Bonaparte in bivši član civilnega kabineta maršala Petaina De Saivre, sta bila aretirana. De Saivre je namreč iz Vichy-ja odpotoval na državno mejo, kjer se je sestel s princem Napoleonom, s katerim je nameraval iz Francije potovati preko Španije v Severno Afriko. V Španiji sta se hotela sestati še z ostalimi bonapartisti.

* **Roosevelt-ov izredni poslanik v Indiji.** Angleška poročevalska služba Reuter poroča iz Karači-ja, da je izredni poslanik Amerike za Indijo, Phillips, ravnokar došel v Karači.

* **Potres.** Instrumenti potresne raziskovalnice v Jeni, so minuli četrtek ob 12. uri 18 minut in 8 sekund srednjeevropskega časa zaznamovali močnejši potres v oddaljenosti kakih 1850 km. Kot ognjišče pride v poštev Anatolija, ki je znano področje potresov. Ob 23. uri 39 minut in 37 sekund je sledil slabši potres, verjetno iz istega ognjišča.

* **Novoletna parada pred japonskim cesarjem.** V Tokiju so imeli tradicionalno novoletno vojaško paradu pred cesarjem. Izbrani oddelki raznih rodov orožja, v prvi vrsti motorizirane edinice, so se že v ranih jutranjih urah zbrale pod poveljstvom generala Nakamire na paradnem prostoru. Proti 10. uri je došel cesar v paradni uniformi velikega maršala. Spremljali so ga dvorni uradniki. Na pa-

PK.-Kriegsbericht Hermann (PBZ/Sch)

An der französischen Mittelmeer Küste. Mit dem Glas sucht der Beobachter am MG. aufmerksam den Horizont nach feindlichen Flugzeugen ab.

radnem prostoru so ga pozdravili cesarski principi na posebnem, v to svrhu urejenem ceremonialnem prostoru. Na tribunah je sedelo okrog tisoč najuglednejših oseb prve japonske družbe z ministrskim predsednikom Tojom na čelu. Med mimohodom je cesar sedel prvič na svojem novem belcu Yazusuki. Istočasno se je v zraku nad parado pojavilo več sto bombnikov in lovcev. Nad 100 tisoč oseb je prisostvovalo vojaški igri ter s ponosom in veseljem zasledovalo strumen mi-

mohod. Na posebno vabilo vlade je prišlo iz cele države več tisoč delavcev oboroževalne industrije, da je videlo strumnost vojakov, za katere izdeluje orožje. Največ zanimanja je vladalo za moderno orožje, kakor oklopne vozove raznih tipov in težko artilerijo.

* **Marokanci bežijo.** Prebivalstvo raznih mest v Maroku zapuša mestna bivališča ter beži na podeželje in v planine, da se izogne šikanam ameriških vojaških oblasti, ki so zasedle afriško francosko kolonijo. Veliko jih beži tudi v gorovje, ker ne marajo stopati kot vojaki v armado, ki jo organizirajo novi gospodarji za boj proti silam osi.

* **Ameriški diplomat svari pred podcenjevanjem Japoncev.** Bivši ameriški veleposlanik v Tokiju, Grew, je napisal v neki svoji knjigi sledečo zanimivo ugotovitev: »Japonskega naroda ne bi rad hvalil preko mere, toda nepobitno dejstvo je, da ta narod v celoti podpira svojo vlado. Japonski narod bo prestal to borbo, ne oziraje se na težave, ki jih bo imel še preboleti. Zmagati ali umreti, je cesarsko geslo, ki navdaja slehernega japonskega vojaka. Tega v tej borbi nikakor ne smemo spregledati.«

* **Italijanski minister n. r. Pietro Fedele umrl.** Znani italijanski zgodovinar in rimski vseučiliški profesor, minister n. r. Pietro Fedele, je umrl te dni v Rimu v 70. letu svoje starosti. Kot prosvetni minister je Fedele med l. 1925 in 1928. ustvaril podlago za fašistično šolsko reformo.

* **Avstralija in Kanada imata svoje diplomatske zastopnike v Moskvi.** Te dni je prispel v Moskvo William Slater, prvi poslanik Avstralije pri sovjetski vladi. Iz Avstralije je odpotoval po zraku preko Washingtona v Moskvo. — Kakor poročajo iz Ottawe, je kanadska vlada imenovala L. D. Wilgress-a za zastopnika Kanade v Moskvi.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

2. Stunde — 2. ura.

No, je bilo težko? Primerjajte, prosim, če ste nalogo pravilno izvršili.

1. Der, ein Bauer; das, ein Fräulein; das, ein Haus; der, ein Arzt; die, eine Zeitung; der, ein Fluß; der, ein Lehrer; die, eine Lehrerin; der, ein Briefkasten; das, ein Dorf; die, eine Stadt; das, ein Gemeindeamt; der, ein Bürgermeister.
2. Kaj je to? To je mesto. To je trgovec. To je veldeški župan. Kje je poštni urad? Je to cesta v Pettau? Ne, to je cesta v Cilli. Ste vi lekarnar iz Steinbrück. Zal, ne.
3. Hier ist der See von Velde. Dort ist die Volksschule. Verzeihung, ist das das Postamt? Nein, das ist das Gemeindeamt. Wer sind Sie? Ich bin der Arzt aus Stein. Sind Sie Rechtsanwalt? Nein, ich bin Apotheker. Bitte, wo ist die Badeanstalt? Gleich hier links.

Wie?

Wie ist die Kugel? Die Kugel ist rund. Die Straße ist lang und breit. Das Haus ist hoch. Der Bleistift ist spitzig. Die Flasche ist noch voll aber das Glas ist schon leer. Der Autobus ist ganz voll. Ein Fenster ist geschlossen, ein Fenster ist offen. Karl ist fleißig aber Paul ist

faul. Das Messer hier ist scharf aber das Messer dort ist stumpf. Der Himmel ist heute blau, das Wetter ist herrlich. Es ist heute sehr schön und warm. Ist dieser Fußboden rein? Leider nein, er ist schmutzig. Wie ist heute die Luft? Sehr warm. Und das Wasser? Auch sehr warm. Das Gegenteil von rund ist eckig. Das Gegenteil von weiß ist schwarz. Die Straße nach Marburg ist breit und gut, sie ist asphaltiert. Wie alt ist der Großvater? Er ist sehr alt. Ist Fräulein Maria alt? Nein, sie ist noch sehr jung. Was ist kurz? Ein Tag ist kurz. Was ist lang? Ein Jahr ist lang.

Woraus?

Woraus ist der Tisch? Der Tisch ist aus Holz. Und der Sessel? Der Sessel ist auch aus Holz. Was ist noch aus Holz? Der Kasten und die Türe sind auch aus Holz. Der Schlüssel ist aus Aluminium oder aus Eisen.

Genau wie der bestimmte Artikel werden auch folgende Wörter abgewandelt: Natančno po načinu določnih členov se vežejo tudi naslednje besede z določnim členom:

Dieser, e, es; jener, e, es; jeder, e, es; mancher, e, es, welcher, e, es.

Also: Welcher Herr? der, dieser, jener, jeder, mancher Herr. Welche Frau? die, diese, jene, jede, manche Frau. Welches Kind? das, dieses, jenes, jedes, manches Kind.

Nicht jedes Papier ist weiß. Welcher Vogel ist schwarz? Der Rabe ist schwarz. Dieser Anzug hier ist neu aber jener Anzug dort ist alt. Mancher Roman ist langweilig, mancher ist interessant. Ist dieses Kleid schön? Nein, es ist nicht schön. Heute ist der Himmel wieder grau. Manche Uhr ist aus Gold. Jeder Rabe ist schwarz. Dieses Dorf ist sehr klein. Jene Stadt ist sehr groß.

Aufgabe — Naloga:

1. Odgovori! Woraus ist? (Primer: Woraus ist der Tisch? Der Tisch ist aus Holz.) Bank, Türe, Kleid, Rock, Taschentuch, Nadel, Bluse, Uhr, Messer, Buch, Kiste, Schachtel, Mauer, Fenster, Ring.
2. Was ist aus? Holz, Eisen, Gold, Seide, Papier, Karton, Leinen, Stein, Glas, Silber, Nickel, Stoff.
3. Setzen Sie ins Slowenische:

Prestavi v slovenščino: Dieses Amt ist schon geschlossen. Manches Auto ist sehr teuer. Der Bauer ist immer fleißig. Diese Flasche ist voll Wein. Wie ist das Wetter heute? Das Wetter ist heute schön. Wie ist dieses Wasser? Dieses Wasser ist sehr kalt. Welches Wasser ist warm? Dieses oder jenes? Jenes Wasser dort ist warm, dieses hier ist lau. Das Postamt ist schon geschlossen.

Si Roosevelt kot lažnjivec. Severoameriški tednik »Saturday Evening Post« je nedavno objavil sledeče poročilo: »Na banketu, prirejenem na čast trgovinskega ministru Zedinjenih držav Severne Amerike, Oskarju Straussu, je Roosevelt istega počastil s sledečimi besedami: »Izbral sem ga, ker je bil najbolj inteligenten. Nobena druga presoja me ni vodila do tega sklepa. Nisem se brigal niti za njegovo raso in tudi ne za njegove ideje.« Takoj nato se je na drugem koncu omizja dvignil žid, bankar Schiff. Ta magnat severoameriškega finančnega življenja je namreč popolnoma gluha ter radi tega ni razumel Roosevelt-ovih besedi. Zato je pa izjavil: »Čestitam samemu sebi, da sem pri imenovanju Strauss-a za trgovinskega ministra lahko interveniral. Ko je Roosevelt prišel na oblast, me je namreč zaprosil, da bi mu imenoval najbolj sposobnega židovskega državljana. Imenoval sem mu Strauss-a, ki je bil takoj nato imenovan trgovinskim ministrom.« Ta govor je zaključil splošen smeh udeležencev banketa. Roosevelt je pa seveda zmeden zarudel.«

* Doslej je bilo potopljenih 700 sovražnih petrolejskih ladij. Kakor poročajo poluradno iz Berlina, je bilo v sedanjih vojni doslej potopljenih nad 700 sovražnih petrolejskih ladij s skupno tonazlo 5.1 milijonov bрт.

* Ameriške čete na Cipru. Kakor poročajo Angleži iz Sirije, so bile ameriške čete iz Sirije izkrcane na otoku Cipru. Z ameriške strani utemeljujejo ta ukrep z razlogi skupnega vojskovanja. Amerikanci so tozadevno poprej obvestili angleškega guvernerja na Cipru, Sir William Battershill-a.

* Angleško letalstvo ima mnogo dela z reševanjem brodolomcev. »Times« poroča o naslovni temi med drugim sledeče: »Obrežna letalska služba je nedavno morala preleteti 95 tisoč kilometrov, da

je reševala preživele mornarje, ki so morali zapustiti torpedirane ladje. Razen tega so morali torpedni čolni, korvete in vlačilci preiskati ogromne kvadratne milje morja, da so rešili 73 brodolomcev iz ladje, ki je bila torpedirana 800 km daleč od angleške obale. Stiri dni je bila akcija brez uspeha. Šele peti dan se je našlo prvi rešilni čoln. Po nadaljnjih treh dneh so pa trčili na ostale ponesrečence. Trinajsti dan reševalne akcije je omogočil najdbo čolna s kapitanom izgubljene ladje.

* Indija ima letos najhujšo zimo iz zadnjih 50 let. V Indiji imajo letos najhujšo zimo zadnjih 50 let. V nekaterih delih Indije so zamrzle reke. Najnižje temperature so merili doslej na severu Pundžaba. V Haiderabadu sta celo zamrzla dva domačina.

* 4000 vlakov z živili iz Ukrajine. Reichskommissar za Ukrajino, Gauleiter Erich Koch, je v nekem progasu, namenjenem Nemcem Ukrajine, orisal pomen, ki ga ima Ukrajina za Nemčijo. Med drugim je omenil, da je pred par dnevi dalja Ukrajina Reichu 4000. vlak z živili. Skoro 710.000 delavcev je dala Ukrajina za nemško oboroževalno industrijo in kmetijstvo kot nadomestilo za tiste, ki služijo v nemški vojski. Ukrajina je radi tega najdragocenejše jamstvo nemške zmage. Nemška uprava Ukrajine bo skrbela za to, da bo vrednost tega jamstva rasla od meseca do meseca.

* 60.000 mož so do danes izgubili Amerikanci. Tako objavlja reko ameriško uradno poročilo. Vojska, ki jo je iskal in končno tudi našel Roosevelt, je precej draga zadeva.

* Velika vročina v Ibero-Ameriki. Iz Argentine in Brazilije prihajajo poročila, da imajo tam tako hudo vročino, kakor že dolga leta ne. Na silvestrov in novoletni dan so v Buenos Airesu zaznamovali 36 do 38 stopinj vročine v senci.

* Ti bodo pa res vragu rep strgali! Preko nevtrajnih virov se je izvedelo, da hoče nekdanja avstrijska cesarica Cita, ki se ji še vedno cedijo skomine po za vedno izgubljenih kraljevskih stolčkih, tudi doprinesiti svoj delec k »zmagi«, ki jo mislijo dobojevati Amerikanci. Dva njena sinova, in sicer Felix in Karl, sta namreč stopila kot prostovoljca v ameriško oboroženo silo, ker je to bila želja njene najstarejšega sina Otto-na, ki se tudi sanjari in fantazira o nekakšnih kraljevskih kronah.

* Angleška nasilstva v Severni Afriki. Iz Tangerja poročajo: Angleži so vas Ra Tahel zažgali, polovico prebivalstva pa pozapril. Ostanek vaščanov je pobegnil proti Mateurju. Povod za to grozodejstvo so našli Angleži v dejstvu, da so ti Arabci rešili nemškega letalca, ki se je zrušil z letalom. Iz mesta Tabarka so Angleži pobrali vso tovarno živino in jo spravili v Bejo. V prostoru okrog Mak-tarja so vse sposobne moške polovili ter jih prisilili, da stopijo v vojaško službo. V Siliani se je šest Arabcev protivilo služiti v angleški armadi. Bili so na licu mesta ustreljeni.

* Angležinje v Ameriki nezaželjene. Švedski list »Svenska Dagbladet« poroča iz Londona, da so ameriške vojaške oblasti v Angliji izdale stroge predpise o poročanju ameriških vojakov z Angležinjami. Predpisani so komplicirani postopki na ta način z Amerikancem omožena Angležinja za enkrat še ne postane ameriška državljanka in tudi s svojim možem še okrog tozadevnega dovoljenja, hkrati pa ne more v Ameriko. S tem hočejo Amerikanci preprečiti, da bi si njihovi vojaki jemali preveč Angležinj za svoje žene.

* Strašna suša v Braziliji. Kakor poroča španski list »Arriba« iz Buenos Aires-a, vlada v mnogih delih Brazilije strašna suša. V Rio Grande del Sul je suša uničila polovico žetve.

Wörter — Besede.

aber — toda
also — torej
alt — star
Aluminium (s) — aluminij
Anzug (m) — obleka
asphaltiert — asfaltiran, -o
auch — tudi
Bank (w) — klop
blau — moder
Bleistift (m) — svinčnik
Bluse (w) — bluza, jopica
breit — širok, -a, -o
Buch (s) — knjiga
dieser, -e, -es — ta, -a, -o
eckig — oglat, -a, -o
Eisen (s) — železo
faul — len, -a, -o
Fenster (s) — okno
Flasche (w) — steklenica
fleißig — marljiv, priden
Fußboden (m) — tla, pod
Gegenteil (s) — nasprotje
geschlossen — zaprt, -a, -o
Glas (s) — steklo
groß — velik, -a, -o
Großvater (m) — stari oče
gut — dober, -a, -o
herrlich — sijajno, krasno
heute — danes
Himmel (m) — nebo
hoch — visok, -a, -o
Holz (s) — les
immer — vedno
interessant — zanimivo
Jahr (s) — leto
jeder, -e, -es — vsak, -a, -o
jener, -e, -es — oni, -a, -o

jung — mlad, -a, -o
kalt — mrzel, -a, -o
Kasten (m) — omara
Kiste (w) — zaboj
klein — majhen, -a, -o
Kugel (w) — krogla
kurz — kratek, -a, -o
lang — dolg, -a, -o
langweilig — dolgočasno
lau — mlačen, -a, -o
leer — prazen, -a, -o
Leinen (s) — platno
Lust (w) — veselje
man — se (brezosebno)
mancher, -e, -es — marsikateri, -a, -o
manchmal — včasih
Mauer (w) — zid
Messer (s) — nož
nach — proti
Nadel (w) — šivanka
neu — nov, -a, -o
Nickel — nikelj
nieder — dol
noch — še
oder — ali
offen — odprt
oft — večkrat
Papier (s) — papir
Rabe (m) — krokar, gavran
rein — čist, -a, -o
Ring (m) — prstan
Rock (m) — suknjič, žensko krilo
Roman (m) — roman
rund — okrogel, -a, -o
Schachtel (w) — škatla
scharf — oster, -a, -o
Schlüssel (m) — ključ
schmutzig — umazan, -a, -o
schon — že

schwarz — črn, -a, -o
sehr — zelo
Seide (w) — svila
Sessel (m) — stol
Silber (s) — srebro
Stein (m) — kamen
Stoff (m) — blago
Stuhl (m) — stol
stumpf — top, -a, -o, skrhan, -a, -o
Tag (m) — dan
Taschentuch (s) — robec
teuer — drag, -a, -o
Tisch (m) — miza
Türe (w) — vrata
Uhr (w) — ura
Vogel (m) — ptica
Volksschule (w) — osnovna šola
voll — poln, -a, -o
von — od
warm — topel, -a, -o
Wein (m) — vino
weiß — bel, -a, -o
Wetter (s) — vreme
welcher, -e, -es — kateri, -a, -o
wie? — kako?
woraus? — iz česa?

Von der Post.

Wo laufen Sie hin?
Ich gehe zur Post; ich muß Postkarten, Kartenbriefe und Briefmarken kaufen.
Verzeihung, ist hier eine öffentliche Fernsprechstelle?
Ja, gleich um die Ecke.
Wie telefoniert man bei diesem Apparat?
Man wirft 10 Pfg. ein, dann nimmt man den Hörer ab. Ist das Lautzeichen

* Otvoritev švedskega državnega zbora. Kralj Gustav V. je otvoril novi švedski državni zbor s prestolnim govorom. V svojem govoru je med drugim izjavil, da je švedska in svrhu zaštite svoje nevtralnosti ponovno zvišala vojaško pripravljenost dežele.

* 500.000 ljudi v Ohio brez strehe. Vsled velike povodnje, ki jo je povzročila reka Ohio v Zedinjenih državah, je več kot 500 tisoč ljudi brez strehe.

* 24 brodolomcev iz sedmih potopljenih ladij je te dni doseglo obalo pri Lizboni na Portugalskem. Moštvo se je rešilo iz ladij, ki so jih potopile nemške podmornice, in sicer iz sledečih: »Tasmania« (4460 brt.), »Hopecastle« (5178 brt.), »Baron Vernon« (3642 brt.), »Wolsende«, »Empire Franklin«, »Slanman« in »Corinaldo« (7131).

* Še nekaj o krizi slamanje jugoslovanske vlade v Londonu. Kakor smo že zadnjič pisali o razprtijah, ki vladajo med belgrajskimi emigranti, ki v Londonu igrajo ministre in predstavljajo vlado brez dežele, brez naroda in brez oblasti, tako prinašamo tudi danes naknadno preko nevtralnih držav dospelo vest londonske poročevalske agencije Reuter, ki je med drugim o tej zadevi poročala sledeče: »Položaj zunanjega ministra niha. Delovanje vojnega ministra povzroča spodbite. Obravnavanje zunanjih zadev je notranjo krizo vlade nepotrebno zaostri. Z eno besedo, predsednik vlade se ne more izogniti radikalnim spremembam v vladi. — Kakor izgleda, so gospodje demokracije iz Beograda imeli že toliko vladnih kriz, da jim bo odslej pri morebitni novi krizi zmanjkalo frakarjev med emigrantskimi rojaki, ki še ne bi bili vsaj enkrat ministri vlade, ki nikomur ne vlada in nikogar ne predstavlja in se bo morala raziti in zbežati, kakor hitro je Angleži ne bodo več financirali. To se

PK.-Aufn.: Kriegsbericht Heine (Wb.)

Die Sowjets sind in Halle 4 eingedrungen. Deutsche Gruppen im Vorgehen hinter Walzmaschinen, Materialstapeln und zerstörten Eisenteilen.

bo pa zgodilo najkasneje po porazu Anglije, ki ga bodo doživeli v tej vojni.

* Proti Roosevelt-ovi gospodarski diktaturi. Vojni kongres ameriške industrije, ki se ga je udeležilo 4000 industrialcev, se je te dni odločno izjavil proti gospodarski politiki Roosevelt-ove vlade. Zlasti ostro so kritizirali takozvani New Deal in pa vladno uradništvo. Znani industrijalec Henry Kaiser je izjavil, da bo

pač podpiral Roosevelt-ovo vojno politiko, nikakor pa ne njegovo gospodarsko politiko. Industrijalec je Kaiser pripočlil, naj si že sedaj sestavi velepotezni produkcijski načrt, da jih ne bi prehitela Roosevelt-ova birokracija.

* Kako izgleda v Sovjetiji? Ameriški list »Time« je objavil poročilo svojega posebnega dopisnika o življenjskih in stanovanjskih razmerah v današnji Sovjetiji. Delavska rodbina dobi za najdaljši in najrši delavni dan 500 gramov kruha, obenem pa še dobre obroke krompirja, moke, masti in mesa, toda vse to le v obliki dobropisov, ker tega blaga ni na razpolago. Kdor ima kak dragulj ali zlatnik, si zanj lahko kupi jajce, ali konzervno dozo mleka. V sovjetskih stanovanjih ne kurijo, ker so vse zaloge premoga rekvirirane. Drva, ki so jih nacepale žene z deco v poletju, so zaplenjene. Prebivalstvo trpi silno vsled mraza.

* Na smrt obsojena in usmrčena. Dne 3. januarja sta inozemska delavca Van Leeuwen in Lardinois v mestnem vlaku Oranienburg—Berlin umorila ter izropala 31letno Steffie Fiedler. V dotičnem vagonu sta se razen žrtve nahajala samo oba zločinci, ki sta ubila omenjeno ženo s kladivom in jo končno še parkrat zabodla, nakar sta jo vrgla iz vlaka. Fiedler-jevo so pozneje našli mrtvo na tračnicah. Po storjenem zločinu sta se podala zločinci v svoje delovno taborišče, kjer sta si razdelila plen: osem RM in nekaj živiliških nakaznic. Vsled vzglednega delovanja berlinske kriminalne policije sta bila zločinci kmalu izsledena in 11. januarja obsojena pred posebnim sodiščem na smrt. Uro pozneje sta bila oba zločinci usmrčena.

* Obnašanje ameriških vojakov v Indiji. Ameriški vojaki, ki služijo v Indiji, sprejemajo veliko večje plače kakor njihovi angleški tovariši. To povzroča razne prepire med temi zavezniki. Amerikanci

kurz, so bedeutet dies, daß die Leitung besetzt ist. Man hängt den Hörer wieder auf und das eingeworfene Geldstück fällt wieder heraus. Ist das Lautzeichen lang, dann wartet man, bis sich jemand meldet. Meldet sich jemand, dann drückt man auf den roten Knopf und dann kann man sprechen.

Wissen Sie, ob Herr Müller einen Fernsprechanschluß hat?

Ich weiß es nicht, aber sehen Sie doch im amtlichen Fernsprechbuch nach.

Bitte, wie lange dauert eine Verbindung nach München?

Meist 1 bis 2 Stunden, Sie können aber das Gespräch »dringend« anmelden, dann geht es schneller.

Diese Anschrift ist nicht vollständig, es fehlt die Hausnummer.

Wie wollen Sie ihm den Wechsel senden?

Ist glaube am besten mittels Wertbrief. Ist hier eine Briefwaage?

Ich glaube, dieser Brief hat etwas Übergewicht.

Senden Sie mir bitte die ganze Post an diese Anschrift nach!

Kam hitte?

Grem na pošto; moram dopisnic, za lepik in znak kupiti.

Oprostite, je tu javna telefonska govorilnica (postaja)?

Da, takoj za oglom.

Kako se telefonira pri tej napravi?

Vrzite najprej 10 pfenigov v otvor (luknjo), nato odzvemite slušalo. Če je znak kratek, to pomeni, da je vod zaseden. Obesite zopet slušalo in vtaknjeni denar pade zopet ven. Če je znak dolg, tedaj

čakajte dokler se kdo javi. Če se kdo javi, pritisnite na rdeči gumb in nato lahko govorite.

Veste, ima gospod Müller telefonski priklp?

Ne vem, toda pogledjte v uradni telefonski knjigi.

Prosim, kako dolgo traja telefonska zveza z Münchnom?

Največkrat 1 do 2 uri, lahko pa prija-

vite pogovor kot »nujni pogovor«, potem gre hitreje.

Ta napis ni popoln, hišna številka manjka.

Kako mu hočete menico poslati?

Mislím najbolje v vrednostnem pismu. Je tukaj tehnica za pisma?

Mislím, da je to pismo malo pretežko.

Prosim, pošljite mi vso pošto na ta naslov!

MATI IN HČI

Pisali smo 1920, ko je v lepem kraju Spodnje Štajerske med mestoma Cilli in Marburg, nedaleč od državne ceste, na velikem kmečkem posestvu vdovela petintridesletna gospodinja. Mož se ji je ponesrečil pri podiranju drevja in spravljanju plovov ter na zadobljenih ranah umrl. Mlado vdovo, ki v osemnajstih letih zakona ni imela povoda, tožiti o kakšni resni nevolji, je moževa smrt globoko zadela. Imela je sedemnajstletno hčerko Toniko in desetletnega sina Francelja, v katerih je našla tolažbo in uteho.

S Toniko, ki je bila kakor mama, visoko in dobro razvito, zdravo in lepo deklet, sta se po pogrebu domenili, da ostane odslej hiša brez moškega gospodarja, vse, dokler ne pride čas, ko se poroči Tonika, ali pa, dokler ne doraste Francelj in prevzame posestvo. Za vse to je pa seveda še čas. Gospodarska dela moškega značaja, v kolikor jih gospodinja in njena hčerka ne bi zmogli, so se razdelila na majerja in viničarja, katerih družine so spadale nekako k hiši in dru-

žini. Nekakšen glavni steber, ki bo nado-mestil gospodarjevo moško roko, sta pa mati in hčerka videli v tridesetletnem hlapcu Andreju, osirotelemu sinu nekdanjega viničarja, ki je takorekoč tudi zrasel pri hiši in bil domač. Fanta je odlikovala delavnost, pridnost in poštenje. Bil je brijten in simpatičen, da se je v vsakem pogledu s svojimi vrlinami razlikoval od povprečnih sovrstnikov ter bil že pokojnemu gospodarju dober pomočnik in desna roka.

Kakor navadno, je tudi pri Adamovihi — tako so nazivali dotično hišo — čas zaceli z gospodarjevo smrtjo povzročene rane. V delu in skrbeh je družina prebolela izgubo ljubljenega moža in očeta. Delali so vsi kakor mravlje pridno in neumorno. Delo jim je rodilo sadove, da so naravnost lahko govorili o sreči.

Minuli sta dve leti, odkar so pokopali Adama. V življenju njegovih preostalih v tem času ni bilo posebnih sprememb. Vdova se je vdala v svojo usodo, hčerka je iz dneva v dan postajala vrednejša

PK.-Aufn.: Kriegsber. Essig-Atl. (Wb.)

Immer auf der Wacht.

Der erste Blick des Grenadiers am Morgen gilt dem Feind, um jede Veränderung beim Gegner feststellen zu können.

so v svoji oholosti seveda večji kakor Angleži. Če si angleški oficir najame Indijca za slugo, mu ga takoj prevzame ameriški oficir, ker mu lahko plača več kakor Anglež. Po večerih se Amerikanci bratijo z Indijci ter gredo skupno na zabave in pijančevanja. Tako se ne obnašajo samo Roosevelt-ovi belci, temveč tudi njegovi črni in rdeči vojaki v Indiji.

* Sovjetski general Timošenko zamenjan. Preko Švice so prišla poročila, da je Stalin zamenjal generala Timošenka, ki je zapovedoval sovjetskemu frontne-

mu odseku med Voronešom in Stalingradom, in to že pred šestimi meseci. Ta vest ima svoj izvor v angleški uradni poročevalski službi, potrdila jo je pa končno tudi Sovjetija, ki poroča, da je Timošenko prevzel nalogo, dvigniti udarno silo sovjetske armade, ki je doslej že mnogo trpela.

TO IN ONO

o Otok Sicilija je predtrdnjava Evrope. Italijanski otok Sicilija, ki tvori nekakšno zemljepisno sredino Sredozemskega morja, je danes ena največjih trdnjav v obrambi Evrope. Italija je ta svoj otok že davno pred sedanjo vojno slajšno utrdila ter v stratezičnem pogledu pripravila vse, da obvlada iz svojih položajev Sredozemsko morje, da drži sosednji an-

gleški otok Malto v strahu in da prepreči vsako morebitno približanje nasprotnika italijanski obali. Nedavno je sam italijanski kralj in cesar Viktor Emanuel obiskal Sicilijo ter si na licu mesta ogledal vojaške utrdbe ter obiskal čete, ki so tam pripravljene na vse morebitnosti. V Palermu se je vršila pred kraljem velika vojaška parada, med katero je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo svojega vladarja.

Oglašujte v „Štajerskem Gospodarju“!

Kleiner Anzeiger

Wort 40 Rpf. für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf. das fettgedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. — Anzeigen-Annahmeschluss: Donnerstag um 11 Uhr. „Kleine Anzeigen“ werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine Kleine Anzeige 1.— RM

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf., das fettgedruckte Wort 26 Rpf., für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel und Heirat 13 Rpf., das fettgedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. — Anzeigen-Annahmeschluss: Donnerstag um 11 Uhr. „Kleine Anzeigen“ werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine Kleine Anzeige 1.— RM

ZU VERKAUFEN

Verkaufsanzeigen (Gebrauchtwaren) dürfen nur mehr mit Preisangabe veröffentlicht werden

Kuh 7 Monate trächtig, verkauft um 250 RM Posch, Gams, Roßbachhof. 33-3

ZU KAUFEN GESUCHT

Kaufe laufend grüne und weiße

Korbweiden

in jeder Menge. Peter Kotschitsch, Korbflechtermeister, Marburg, Draugasse 8. 1663-4

hčerka svoje matere in odlične gospodinje. Francelj je obiskoval šolo ter se pridno pripravil za bodočega kmeta, poprijemajoč se lahkega dela. Andrej je opravljal svoje, odločene mu naloge, bolj vzorno, kot da bi delal na svojem lastnem posestvu. Uslužbenci in delavci so cenili dobro roko in hišo gospodinje, kjer jim ni manjkalo ne dela in ne jela in tudi vinograd ni rodil samo za ožjo družino. Življenje je potekalo zadovoljivo, kar tudi nikdo ni prikrival.

Po naključju je Adamova nekega dne slišala iz sobe, kjer so stanovala njene gospodinjske in kuhinjske pomočnice, pogovor, da je njena hčerka Tonika zaljubljena v Andreja in da se med obema nekaj pripravlja in plete. Še istega večera je mati Toniko najresneje posvarila in ji zažugala, da ne sme nikdar niti misliti, da bi se lahko zanimala za Andreja, ker on ni in ne more biti nikdar njen. Tonika je pri vsem tem samo zarudela, kar je bil pritrdilen odgovor. Njeno mlado srce je namreč res čutilo za Andreja, ne da bi bil fant kaj vedel o tem. Solznih oči je dočeno noč prebela v svoji sobi ter prvič skusila bol, ki jo lahko povzroči ljubezen. Od takrat z mamo o tej zadevi nista več spregovorili. Dekle je junaško nosilo svojo ponesrečeno arečo, se izogibalo Andreja ter v skrbeh, strahu in žalosti čakalo, kaj ji prinese negotova bodočnost.

Toniko je to življenje stalo duševnih, srčnih in živčnih bojov. Nikakor ji ni šlo v glavo, da ne bi smela ljubiti tistega, ki ji je bil do neke meje bolj pri srcu, kakor mama in brat. Zakaj ga končno

vsi spoštujejo in čislajo ter z mamo vred označujejo za dobrega in pridnega fanta? Nikdo je ne bo prepračil, da Andrej ni za njo. Saj ima samo oči in pamet ter vidi in presodi kako in kaj. Težko ji je bilo, da ni več živel njen dragi ata, ki je Andreja imel najbolj rad. On bi ji v tej zadevi gotovo ne nasprotoval, temveč pomagal in dovolil, da ga ima rada in pozneje, ko pride čas, tudi poroči. Saj bi z mamo lahko še nadalje skupno gospodarili. Hiša ima vsega dovolj in če Andrej namesto denarja, ki ga nima, vloži svoj zdrav razum in svoje delovne roke še za naprej v naše gospodarstvo, je to njegova najboljša dota. V takem duševnem stanju so Toniki potekali dnevi, tedni in meseci.

Ko se je nekoč Tonika vrnila po opravkih iz bližnjega mesta, je prišla slučajno neopažena mimo mamine sobe, katere vrata so bila na pol odprta ter čuje, da mama nekomur govori. Ne, da bi si bila pri tem kaj mislila, posluhne ter ugotovi, da se mama pogovarja o gospodarskih zadevah z Andrejem, kakor se je nekoč pogovarjal ata in je soba služila staršem za skupno uporabo. Popolnoma proti svoji navadi, poluka Tonika pri nezaprlih vratih neopaženo v sobo in že v istem trenutku zbeži proč. V velikem ogledalu nasproti mizi, pri kateri sta sedela mama in Andrej, se ji je nudila slika, ki je zadela njeno srce. Videla je namreč svojo mater, kako je zaljubljeno gledala Andreja, ga držala za roko, kar je mirno dopuščal. Vsa obupana je tekla iz hiše proti hlevom, se vrgla na seno ter jokala in ihtela, dokler je niso zapustile moči. Več

ur pozneje so jo pri hiši pogrešali, iskali in klicali ter končno našli obešeno in mrtvo na senjaku. Razočarana in iznenađena, pridna in pošena deklina je šla radi nesrečne prve, popolnoma čiste in nedolžne ljubezni, v svojem obupu in svoji trenutni zmedenosti prostovoljno v smrt. O.

Besser für Dich — besser für alle!

Kohle, mit der elektrischer Strom meist erzeugt wird, ist lebenswichtig für uns alle und besonders für verstärkte Rüstung!

Jeder Stromverbrauch muß also ein Höchstmaß an Licht ergeben. Verlangen Sie darum ausdrücklich Osram-D-Lampen mit der Doppelwendel, wenn Sie Glühlampen auswechseln müssen!

OSRAM-LAMPEN
Viel Licht für wenig Strom!

127

Untersteirer! Sprich deutsch, um deine deutschen Sprachkenntnisse zu vervollständigen.

Ca. 700 Festmeter Erlen und Lindenstammholz

in Rollen abgelängt auf 1,50 m, von 17 bis 29 cm Durchmesser, ohne Rinde, praktisch astrein, aus frischer Fällung, sowie

ca. 500 Festmeter Weymuthskiefer- Stammholz,

2—5 m lang, 20 bis 35 cm Durchmesser, praktisch astrein, gesund und aus frischer Fällung; alles auch in Teilpartien, umgehend gegen Kassazahlung zu kaufen gesucht.

Ausführliche Angebote erbeten an:

18

Schwan Bleistiftfabrik A. G. Nürnberg

Unser lieber Sohn

Ferdinand Kuck

Soldat in einer Panzerjägerabteilung,

starb am 20. Oktober 1942, nachdem er am 19. Oktober 1942 schwer verwundet wurde, an der Kaukasusfront, 21-jährig, im Kampfe gegen den Bolschewismus für seinen geliebten Führer, Volk und Großdeutschland den Heldentod.

Er war der beste Gewehrscütze und ein zielbewußter Soldat, bei Vorgesetzten und Kameraden gleichermaßen beliebt, so schrieb sein Leutnant.

Schleinitz bei Cilli, im Dezember 1942

In tiefer, aber stolzer Trauer:

Ferdinand Kuck, Vater, Maria Kuck, Mutter, Eduard Kuck, Bruder,
Hedwig Kuck, Schwester.

28

Abfälle Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 100-4

Kaufe chromatische

oder Klavierharmonika und Damen- oder Herrenfahrrad. Zuschriften unter »Harmonika« an die Verw. des Blattes. 38-4

Erstklassige Kuh

zu kaufen gesucht. Angebote an Baumschule Dolinschek, Gams 135 bei Marburg. 37-4

Kaufe 36-4

Briefmarkensammlung

sowie alle anderen Briefmarken. Otto Korschull, Marburg-Drau, Herrengasse 46/II.

Schwein über 100 kg schwer, zum Füttern oder Züchten, kauft Posch, Gams, Roßbachhof. 35-4

Kaufe gebrauchten Elektromotor, 4—5 PS. Posch, Gams, Roßbachhof. 34-4

STELLENGESUCHE

Ökonom versiert auf allen Gebieten der Landwirtschaft, mit mehrjähriger Praxis, nüchtern, verläßlich und gewissenhaft, sucht Posten auf großen Grundbesitz. Zuschriften unter »Absolvent der landwirtschaftlichen Schule« an die Geschäftsstelle der Marburger Zeitung in Cilli. 29-5

Bäcker mit Meisterprüfung, versiert in der Buchhaltung, verheiratet, sucht passende Stellung mit Wohnung. Anträge unter »Bäckermeister« an die Verwaltung. 39-5

OFFENE STELLEN

Vor Einstellung von Arbeitskräften muß die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Ehrliche,

fleissige Wäscherin

für sofort gesucht. Franz, Marburg, Mellingerstraße 19. 15-6

Hausgehilfin wird bei Jerausch — Marburg, Drauweiler, Zwettendorferstraße 82, aufgenommen. 10-6

Brave Köchin

zu 3 Personen sofort gesucht. Anfragen in der Verw. 19-6

Winzerleute

(2—3 Pers.) werden aufgenommen. Lembach 18, bei Marburg. 9-6

Verläßliche,

ehrlche Hausgehilfin

mit Kochkenntnissen für sofort gesucht. Anzufragen Frau Grete Kiffmann, Marburg, Mellingerstraße 25/I. 14-6

Fleischhauergehilfe oder Lehrling

wird in volle Verpflegung und Wohnung sofort aufgenommen. Brüdermann, Zellnitz/Drau. 27-6

Suche

43-6

Lehrling

für Gemischtwarengeschäft mit ganzer Verpflegung. Adresse in der Verw. 43-6

Mädchen

wird zu Kindern aufgenommen. Reismann, Marburg, Wochau 16. 42-6

Lehrmädchen

wird aufgenommen. Damen - Schneidersalon Kuster Elise, Nagystraße 27, Marburg. 41-6

Knecht

wird sofort aufgenommen bei Irma Urwatschek, Roßbach 16, Unterkunigund. 40-6

Pferdeknecht

wird für dauernd aufgenommen. Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 46-6

Brawes Küchenmädchen

wird bei Vollgruber, Hindenburgstraße 17, Marburg, aufgenommen. 45-6

HEIRAT

Gebildeter, etwas über 30 Jahre alter **Absolvent** einer landwirtschaftl. Schule, mit etwas Barvermögen, ohne Eigenheim, wünscht zwecks sofortiger Ehe die Bekanntschaft eines tapferen Mädels, Absolventin einer landwirtschaftlichen Schule. Alter bis zu 30 Jahren, mit Eigenheim und Besitz. Nur ernste Angebote unter »Herzliche Grüße« an die Geschäftsstelle der Marburger Zeitung in Cilli. 30-12

FUNDE — VERLUSTE

Verlaufen! 9 Monate alte schwarzbraune Wolfshündin verlaufen. Hört auf den Namen »Senta«. Für das Wiederbringen oder zweckdienliche Nachrichten gute Belohnung bei Taschner, Marburg—Thesen, Fliegergasse 36. 11-13

Schwarzlederne Brieftasche.

Inhalt nebst Geldbetrag Lebensmittel- u. Kleiderkarte, Bezugsschein auf Schuhe und Kinderdecke, Zuweisungskarte auf 800 kg Heu, verloren. Der ehrliche Finder wird gebeten, dies bei der hiesigen Polizei, Zimmer 52, gegen gute Belohnung abzugeben. 28-13

MURG-LICHTSPIELE

MARBURG, BURGPLATZ 1

FRONTTHEATERmit HELI FINKENZELLER
RENE DELGTEN
WILHELM STRIENZ

Ein Film aus dem Erlebnis unserer Zeit.

Für Jugendliche zugelassen!

Kulturfilm-Sondervorstellungen:

Sonntag Vormittag um 10 Uhr;
Montag, Dienstag und Mittwoch um
13.45 Uhr:**REINEKE FUCHS**

Für Jugendliche zugelassen!

VERSCHIEDENES**Prothesen** jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. E g g e r, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten u. Sozialinstitute. Marburg/Drau, Mellingerstraße 3, CIII, Marktplatz 13.

762-14

Klingen für Futtermaschine

aller Art liefert Felix Pleschei, Saldenhofen, Untersteiermark. 44-14

Meinen verehrten Kunden gebe ich bekannt, daß ich die 32

Verkaufsstelle

Adolf-Hitler-Platz 17

in das Hauptgeschäft

Adolf-Hitler-Platz 1

(Theresienhof), übersiedelt habe.

Josef Schusteritsch Nachf. 32

JOHANN KLOBASA

Marburg a. Drau, Adolf-Hitler-Platz 1.

Einfuhr von Nutz- und Zuchtvieh

in den Bereich des

Chef der Zivilverwaltung (Untersteiermark)

Aus gegebener Veranlassung ordne ich an:

Die Einfuhr von Nutz- und Zuchtvieh und zwar von Rindern und Schweinen in den Bereich des Chefs der Zivilverwaltung (Untersteiermark) wird ab sofort bis auf weiteres untersagt. Von dieser Anordnung wird die Einfuhr von Zuchtvieh dann nicht betroffen, wenn dieselbe im Wege über die zuständige Abteilung der Landesbauernschaft Steiermark oder meiner Tierzuchtämter Marburg und Cilli erfolgt.

Außerdem kann Nutzvieh obiger Tiergattungen bei Vorliegen wirtschaftlicher Notwendigkeiten dann eingeführt werden, wenn diesbezügliche Anträge an das zuständige Ernährungsamt, Abt. A, eingebracht, von diesem geprüft und von mir genehmigt werden. Derart genehmigte Einfuhrtransporte werden vom zuständigen Tierzucht- bzw. Veterinäramt auf ihre Qualität untersucht. Diese Stellen sind ermächtigt, Vieh minderer Qualität an den Absender zurückzuleiten oder dessen Schlachtung auf Kosten des Absenders anzuordnen.

Diese Anordnung tritt sofort in Kraft. Übertretungen gegen diese Anordnung werden nach den geltenden Bestimmungen bestraft.

Sepp Hainzl

Beauftragter für Ernährung und Landwirtschaft
in der Untersteiermark**Kundmachung**

Mit 15. Februar l. J. beginnt an der Winzerschule in Kapellen, Post Bad Radein, der heurige 10 monatliche Winzerkurs, an welchen Winzer- und Besitzersöhnen Gelegenheit gegeben wird, sich in allen Fächern des modernen Wein- und Obstbaues sowie der Landwirtschaft und den hiezu einschlägigen Zweigen theoretisch und praktisch gründlich auszubilden.

Die Verpflegung und Schulung ist kostenlos.

Aufgenommen werden Bewerber, die mindestens 15 Jahre alt und körperlich gut entwickelt sind.

Die Gesuche, welchen der Ausweis der DJ bzw. die Mitgliedskarte des Steirischen Heimatbundes, das letzte Schulzeugnis, ärztliche Bescheinigung und bei Minderjährigen die Genehmigung der Eltern bzw. Vormundes beizulegen sind, sind bis 10. Februar l. J. schriftlich oder persönlich bei der Verwaltung der Winzerschule in Kapellen vorzulegen.

Nähere Auskünfte erteilt

der Gutsverwalter als Winzerschulleiter:
Glaser J., e. h.**Kundmachung**

Mit 15. Februar l. J. beginnt an der Winzerschule in Eisenthür bei Luttenberg der heurige 10 monatliche Winzerkurs, an welchen Winzer- und Besitzersöhnen Gelegenheit gegeben wird, sich in allen Fächern des modernen Wein- und Obstbaues sowie der Landwirtschaft und den hiezu einschlägigen Zweigen theoretisch und praktisch gründlich auszubilden.

Die Verpflegung und Schulung ist kostenlos.

Aufgenommen werden Bewerber, die mindestens 15 Jahre alt und körperlich gut entwickelt sind.

Die Gesuche, welchen der Ausweis der DJ bzw. die Mitgliedskarte des Steirischen Heimatbundes, das letzte Schulzeugnis, ärztliche Bescheinigung und bei Minderjährigen die Genehmigung der Eltern bzw. Vormundes beizulegen sind, sind bis 10. Februar l. J. schriftlich oder persönlich bei der Verwaltung der Winzerschule in Eisenthür vorzulegen.

Nähere Auskünfte erteilt

der Gutsverwalter als Winzerschulleiter:
Kutschera J., e. h.